BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ, BİRLEŞİN !

savaş yolu

25

HAFTALIK GAZETE

15 KASIM 1979 PERŞEMBE

Yıl: 1 10 TL.

19 Ekim

● 14 Ekim seçimlerindeki başarısızlık nedeniyle, CHP, 4 Kasım'da Olağanüstü Kurultay'a gitme kararı aldı.
● Cumhurbaşkanı Demirel'le görüştü, ancak hükümeti kurmak için resmî bir görevlendirme olmadı.
● Kontenjan seantörü Metin Toker, kontenjan senatörlerinden birinin başkanlığında, AP - CHP geniş tabanlı hükümeti kurulmasını ve bu hükümetin Anayasa'yı değiştirmesini önerdi.

20 Ekim

● Türk-İş geniş tabanlı hükümet istiyor.
● Cam işkolunda, Türk-İş'e bağlı Kristal İş'le DİSK'e bağlı Hür Cam İş sendikaları, cam tekeline karşı eylem birliği kararı aldılar.

Eylem birlikleri gelişirken

Üçüncü MC'den başka birşey olmayan yeni Demirel Hükümeti'nin kuruluş çalışmaları sürdürülürken; işbirlikçi-tekelci burjuvazi yeni bir baskıcı döneme, yığınların ve demokrasi güçlerinin istem ve savaşımını engellemeyi amaçlayan parlamenter faşizme hazırlanırken, sendikal planda veya demokratik ve politik hedeflere yönelik eylem birliklerinin yaygınlaştığı ve geliştiği gözleniyor.

Cam işkolunda, DİSK'e bağlı Hür Cam İş'le Türk İş'e bağlı Kristal İş, bugüne kadar benzerine rastlanmadık olumlu bir adım attılar ve Cam tekeline karşı sendikal eylem birliği kararı aldılar. Bu önemli kararın benzerlerinin izlemesi bekleniyordu. Nitekim, birkaç gün sonra Maden-İş'le bağımsız Otomobil İş arasında tekellere ve özellikle MESS'e karşı benzer bir eylem birliği kararı alındı.

Eylem birlikleri sadece sendikal alanla sınırlı kalmıyor. Seçim döneminde başlamış olan bazı gelişmeler ve ilk adımlar ürünlerini veriyor. Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde, sol güçler faşist saldırılara karşı eylem birliği kararı alıyorlar. Bu eylem birliklerinde yer yer CHP taban örgütlerinin de yer aldığı görülüyor. Gençliğin akademik -demokratik amaçlı ve antifaşist eylem birliğinde de önemli adımlar atılıyor.

Eylem birliği politikasının hayata geçmeye başlamasıyla, her adımı yeni adımlar izliyor. Türkiye demokrasi güçleri, yaklaşan baskıcı ve karanlık bir dönemde, kurtuluşun güçlerini birleştirmekte ve giderek bir demokrasi Cephesi oluşturmakta olduğunun zorunluluğu ve bilinciyle, bu yolda daha ileri adımlar atacaklardır.

21 Ekim

● MHP, olası bir AP hükümetini ve erken seçimi desteklediğini bildirdi.

22 Ekim

● Millî Güvenlik Kurulu toplandı, 19 ilde sıkıyönetimin iki ay daha uzatılmasını Bakanlar Kurulu'na tavsiye kararı aldı.
● Maden İş ve Aster İş'in de üye bulunduğu Uluslararası Metal Sendikaları Birliği Yürütme Kurulu toplantısı ilk kez İstanbul'da yapıldı.
● Haberleşme işkolunda yedi örgüt eylem birliği kararı aldı.

24 Ekim

● Cumhurbaşkanı Hükümeti kurma görevini Demirel'e verdi. Demirel görevi kabul ettiğini açıkladı.
● 19 ilde sıkıyönetim iki ay daha uzatıldı. AP ve CHP sıkıyönetimin uzatılması lehinde oy kullanırken MHP ve MSP olumsuz oy kullandılar.
● DİSK'e bağlı Maden İş ve bağımsız Otomobil İş, tekellere ve MESS'e karşı eylem birliği kararı aldılar.
● Kahramanmaraş davasında sağcı sanıklar büyük arbede çıkardılar, müdahil avukatlara saldırdılar, basın mensupları ve güvenlik görevlilerine söven sanıklar, «Bozkurtlar geliyor» diye bağırdılar.
● 24-31 Ekim silahsızlanma haftası başladı.
● Tedavi için New York'da bulunan devrik Şah'ın kanser olduğu açıklandı.

26 Ekim

● Maden-İş'le MESS arasında 108 işyerinde, 50 bine yakın işçi için toplu sözleşme görüşmeleri başladı.
● CHP Genel yönetim kurulu istifa etti.
● Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un katil zanlıları 5 Ülkücü'nün kimlikleri açıklandı.

● İstanbul'da Bayrampaşa Devrim Mahallesindeki çoğunlukla işçilerin devam ettiği kahvehaneye yapılan silahlı saldırı sonunda 7 kişi öldü. ●

27 Ekim

● İstanbul Bayrampaşa'da işçilerin devam ettiği bir kahveye yapılan silahlı baskın sonucu, yedi işçi öldürüldü beş kişi yaralandı. Saldırganlar bulunamadılar.
● CHP Genel Yönetim kurulu istifa etti. Ecevit genel yönetim kuruluna kesinlikle sahip çıkarak, Kurultay öncesinde, parti içi muhalefeti sert bir dille suçladı.

28 Ekim

● Güney Kore'nin 18 yıllık kanlı diktatörü Park, «Kore CİA»'nın komplosuyla öldürüldü. Güney Kore'deki ABD birliklerini geri çekmek için daha önce söz vermiş olan Carter sonradan bundan vazgeçmişti. Şimdi bu suikast, ABD askeri varlığının daha da güçlendirilmesi için iyi bir gerekçe oldu.

29 Ekim

● İstanbul Paşakapısı cezaevinde faşist tutuklular af istemiyle ayaklandılar. Çatıya MHP bayrağı çeken tutuklular savcıyı tehdid ettiler ve 12 gardiyanı rehin aldılar. Ayaklanma 9 saat sürdü.

● AP'nin hükümeti kurmak için kendisini desteklеyecek partilere götüreceği program niteliğindeki belgenin ilkeleri belli oldu.

AP'nin 51 maddesinde neler var

AP'nin destek isteyeceği partilere götüreceği program taslağı niteliğindeki belgenin ilk biçimi belli oldu. 51 ilkeyi kapsayan belge, büyük bölümüyle, biz «yapacağız - edeceğiz» kof vaadler toplamı olmakla birlikte, bazı noktaları Demirel'in düşündüğü hükümetin niteliğini ortaya koyuyor.

İlk dokuz madde, «Devleti yeniden Devlet haline getirmek», «kanun ve nizam hakimiyetini sağlamak,» «polisi içine düştüğü durumdan çıkarmak», «Devleti partizanlardan temizlemek gibi, AP Hükümetinin kurulur kurulmaz kanun ve nizam adını verdiği sömürü düzeninin de devamına yönelik baskıcı uygulamalara gidileceğinin açıklanması niteliğini taşıyor. Belgede çeşitli ekonomik «vaadler» arasına sıkışmış olan 48. maddede, «Komünizm teh likesine karşı gerekli bütün tedbirleri almak ve mücadele etmek» «ilkesi» ayrıca yer alıyor.

AP'nin 51 ilkesinin diğer maddeleri TRT'yi hizaya getirmekten hastalara ilaç bulmaya, enerji kısıtlamalarına çare bulmaktan, yokluğu ortadan kaldırmaya kadar, bir yuvarlak laf salatasından, ve daha çok durum tesbitinden ibaret. Demirel'in nasıl bir hükümet düşündüğü, bu ilk taslaktan iyice ortaya çıkıyor.

30 Ekim

● Silahsızlanma haftasında TKP silahsızlanma savaşımı için eylem birliği çağrısı yaptı.
● İstanbul'daki ilerici gençler silahlanma yarışını protesto için gösteriler düzenlediler.

Sermayeye dokunursan

Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un katil zanlıları beş Ülkücü'nün kimlikleri açıklandı. Ancak, silahı çekmiş eller kimlere ait olursa olsun, Yurdakul'un asıl katili, cinayetin gerçek sorumlusu tekelci sermayedir. Faşist katillerin tekelci sermaye adına hareket etmeleri bir yana, Politika Gazetesinin Cevat Yurdakul'un ölümünün içyüzüyle ilgili olarak yayınladığı belgeler, Yurdakul'un öldürüldüğü sıralarda, Adana sermayesinin bazı kaçakçılıklarını, yolsuzluklarını, örneğin tekstil fabrikalarının laboratuvarlarında eroin imalatı yapıldığı ihbarını kovuşturmakta olduğunu ortaya koyuyor.

MHP yayın organlarının hedef gösterdiği, Adana'nın para babalarının «harcamaya» niyetli olduklarını defalarca belirttikleri, Demirel'in, Türkeş'in şahsen hedef aldıkları Yurdakul'un katili olarak yakalanacak maşaların, tetiği çeken ellerin ardındaki esas güçler bulunup ortaya çıkarılmadan, faşist cinayetlerin ne Adana'da, ne de tüm Türkiye'de sonu gelmeyecektir.

Haftanın ardından

● İGD. 4 Kasım - 2 Aralık arasını «Kasım kampanyası» ilan ettiğini açıkladı. Ay boyunca çeşitli toplantılar, gençlik etkinlikleri, gösteriler düzenlenecek. Kasım kampanyasının gençliğin güç ve eylem birliği savaşımına yeni açılımlar getireceği bildirildi.

● Çeşitli tekeller ve bu arada yağ sanayicileri zam konusunda direniyorlar.

31 Ekim

Başbakan Ecevit, Bayram gazetesine yazdığı yazıda Demirel'in azınlık hükümeti kurmasını önerdi.

1 Kasım

● Bolivya'da askeri bir darbe gerçekleştirildi. İşçiler ve halk direniyor.

3 Kasım

● Bir basın toplantısı düzenleyen Demirel Türkiye'nin fevkalade hal yaşadığını söyledi ve gereken hükümetin bir «Olağanüstü durum hükümeti» olduğunu ileri sürdü.

● Tahran'daki ABD büyükelçiliğinin işgal edilmesi eylem biçimi bakımından yanlış olmasına karşın, İran devriminin antiemperyalist niteliğini bir kez daha vurguladı. Bu arada Bazergan hükümetinin emperyalizmle uzlaşma özlemi de tartışmasız su yüzüne çıktı. İşgal eylemini desteklediğini bildiren ve ABD'yi kınayan Humeyni ile çelişkiye düşen Bazergan istifa etti.

4 Kasım

● CHP Olağanüstü Kurultay'ı Ankara'da çalışmalarına başladı.

● İGD, SGB, Genç Öncü, DDKD, yeni öğrenim yılı başlarken öğrenci gençliğin akademik ve demokratik istemleri için eylem birliği kararı aldıklarını açıkladılar.

● Demirel, hükümeti kurduğu takdirde izleyeceği politikayı açıkladı. Açıklama Demirel'in baskıcı bir hükümet, parlamenter bir dikta peşinde olduğunu ortaya koyuyor.

● Türkeş'le Demirel yeni hükümet için anlaştılar.

5 Kasım

● Türkiye - ABD savunma işbirliği anlaşması görüşmeleri Ankara'daki başladı.

● CHP Olağanüstü Kurultay'ı sona erdi. Ecevit ve genel Merkez Kurultay'ı 604 muhalefet oyuna karşılık 723 oyla, az farkla kazandılar.

● İstanbul Sıkıyönetim komutanlığı İGD'nin merkez ve şubelerini kapattı.

● İran'da, Bazergan hükümeti, Humeyni'ye bağlı güçlerin ABD Büyükelçiliğini işgali kaldırmamaları ve Humeyni'nin eylemi desteklemesi üzerine, topluca istifa etti.

7 Kasım

● Demirel Hükümeti kurmak için yeterli desteği sağladığını açıkladı.

● Fas Polisario'ya karşı 1500 tank ve 7 bin askerle saldırıya geçti.

ÜÇÜNCÜ MC'YE DOĞRU

Demirel, Hükümeti kurabilmek için yaptığı görüşmeler sonucunda MHP'nin, MSP ve CGP'nin desteğini sağlamış bulunduğunu ve Hükümeti yakında açıklayabileceğini ilan etti. Böylelikle, adı ne kadar AP azınlık hükümeti olursa olsun, aslında üçüncü MC gündeme girmiş bulunuyor.

Demirel'in MHP-MSP dış destekli hükümetinin, MC Hükümetlerinden, gerek amaç gerekse sonuçlardaki tek farkı, Hükümette bu partilerden kişilerin bulunmaması olacak. Ancak Demirel'e destek verirlerken gerek MHP gerekse MSP bu destekleri şartsız vermiyorlar kuşkusuz. Çeşitli bakanlıklara kadro yerleştirme, sıkıyönetimin «beğenmedikleri» yanlarını bildiklerince değiştirme, kendi kadrolarını koruma ve palazlandırma yolunda istemler açıkça dile getirilmese bile, verilen desteklerin söylenmesine bile gerek olmayan vazgeçilmez koşullarını oluşturuyor.

Demirel ve ardındaki sermaye güçleri üçüncü MC'yi hazırlıyorlar. Ancak yığınların MC'lere duydukları tepkileri hesaba katarak, yeni hükümetin adını açık açık söylemeye çekiniyorlar.

Türkiye demokrasi güçleri, emekçi halkımız, Üçüncü MC'ye ve onu başka adlar ve görünümler altında gizlemeye çalışan Demirel Hükümetine hayır diyor.

CHP'de parti içi muhalefetin üç kurmayı: Baykal, Topuz ve Eyüboğlu.

Yorum

Demirel, AP hükümet olmamalıdır.

ECEVİT hükümeti istifa etti. Korutürk yeni hükümeti kurma görevini Demirel'e, AP'ye verdi. Demirel hükümeti kurabilmek için Türkeşlerin, Erbakan'ların, gerici-faşist karması MC'nin eski ortaklarının ayaklarına gitti, onların desteğini aldı.

HÜKÜMETİ kurma görevi neden Demirel'e verildi? Demirel Hükümeti'nin önüne konan görev nedir?

EMPERYALİZMİN, NATO'ların, IMF'lerin, Ortak Pazar'ların Türkiye üzerindeki baskıları artıyor. Emperyalist güçler, NATO'cular Türkiye'yi daha da çok kendilerine bağlamak, NATO'nun güneydoğu kanadının bu halkasını her ne pahasına olur sa olsun korumak, bu halkayı güçlendirmek peşindeler.

İŞBİRLİKÇİ tekelci burjuvazi kendi erkini ayakta tutabilmek, varlığını korumak için emperyalizmle, NATO'larla, Ortak Pazar'la elele veriyor. Başını işçi sınıfının çektiği antiemperyalist, antifaşist, demokratik hareketi bastırabilmenin tek yolunu bunda görüyor, emperyalizmin bütün dayatmalarına koşulsuz boyun eğiyor.

EMPERYALİZM, işbirlikçi tekelci burjuvazi, militarist klik işçi sınıfının emekçi halkın, tüm ilerici güçlerin üzerine sıkıyönetime dayalı bir hükümetle gitme planı yapıyor. Onlar böylelikle Anayasayı kaldıracak, tüm demokratik hakları hepten yok edecek, halk yığınlarının, ilerici güçlerin üzerine kanla, kurşunla gidecek faşist bir diktatörlüğün yolunu yapıyorlar. Emperyalizm, NATO'cular, işbirlikçi tekelci burjuvazi, militarist klik Demirel'e «hükümeti kur» dediklerinde, onun önüne işte bu görevi koyuyorlar.

DEMİREL basın toplantılarında, radyolarda, televizyonda açık açık söylüyor: «Baskıcı, zorba, anti-demokratik, işçi ve halk düşmanı bir hükümet kuracağım» diyor. «Sıkıyönetimin baskılarını artıracağım, komünistleri, sosyalistleri, tüm ilerici, yurtsever güçleri, işçi, köylü, memur, öğretmen, gençlik, kadın gibi demokratik yığın eylemlerini gerici-faşist Devlet Güvenlik Mahkemeleri çemberi içine sıkıştırıp boğacağım» diyor. Boğazına kadar kan gölü içinde yüzen Türkeş, onun partisi MHP Demirel'e açık bono veriyor. Kapatılması gereken bu faşist parti Demirel'in koltuğu altında yeniden palanzlandırılıyor, suç dosyaları hasır altı edilmeye çalışılıyor. Demirel, «MHP legal bir partidir» diyor. «MHP kapatılsın, Can güvenliği sağlansın.» istemini alanlarda haykıran, milyonlara tercüman olan ilerici, yurtsever güçlere tehditler savuruyor.

DEMİREL, gerici-faşist karması 3. MC'yi kuruyor.

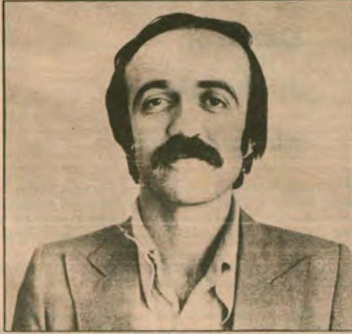
DEMİREL'in kuracağı anti-demokratik hükümet faşizm tehlikesini de kendisinde taşıyor. Bugün reel olan faşizm tehlikesinden ayrılmayan gerçek tehlike budur. Bu tehlike Ecevit'in iddia ettiği gibi, AP-CHP işbirliği ile önlenemez. AP-CHP işbirliği, emperyalizmin, işbirlikçi tekelci burjuvazinin elde tuttukları bir başka alternatiftir. TKP Merkez Komitesi seçimlerden hemen sonra, 17 Ekim 1979 günlü bildirisinde açıkça söyledi: «Burjuvazinin hiç bir hükümet alternatifi halkımızın temel istemlerine çözüm getirmedi, getiremez... Anti-emperyalist, anti-tekelci demokratik dönüşümlerin gerçekleşmesi, sosyalizme yolun açılması halkın ileri demokratik erkinin kurulmasına, böylesi bir hükümete bağlıdır.»

O ZAMAN Demirel'in MHP, MSP destekli yeni bir MC hükümetini halkımıza dayatma çabaları karşısında yapılacak bir tek iş vardır: Demirel'in hükümet olmasına karşı durmak; tüm ilerici, yurtsever güçleri, Demirel'e birlikte daha da artan faşizm tehlikesine karşı örgütlü, yığınsal çıkışlarda bir araya getirmek. Bu alanda atılacak güçlü bir adım, toplu sözleşme savaşımına giden yarım milyon işçinin gücüne güç katacaktır. Sendikalar arasında, gençlik arasında, tüm ilerici güçler arasında gelişen eylem birliği hareketine güç katacaktır. Parlamento içinde Demirel hükümetine karşı duracak, CHP'yi Demirel'e destek yapma planlarına karşı duracak yurtsever parlamenterlerin çıkışlarına güç katacaktır.

DEMİREL, AP hükümet olmamalıdır!

KOMÜNİSTLER bu belgiyi benimseyen herkesle, her parti ve kuruluşla eylem birliğine hazırdırlar.

ANISINI YAŞATACAĞIZ

Ali İhsan ÖZGÜR bugün de bizimle

Gazetemizin sorumlu yazıişleri müdürü Ali İhsan Özgür geçen yıl, henüz Savaş Yolu'nun ilk slayısı çıkmadan 21 Kasım 1978 Salı gecesi kaçırılmış ve cesedi 22 Kasım Çarşamba günü Fenerbahçe'de bir arabanın içinde battaniyeye sarılı durumda bulunmuştu. Olaydan 9 ay kadar sonra Ali İhsan'ın katil sanıkları olarak MHP İstanbul Gençlik Kolları Başkanı Kazım Ayaydın ve Gürsel Başdemir yakalandı. Ne var ki İstanbul 1. Ordu Mahkemesi tarafından serbest bırakılmaları bir yana bugün haklarında dava bile yürütülmüyor.

Ali İhscan Özgür, daha 16-17 yaşlarında, lise sıralarındayken sosyalizme inanmış, insanların kurtuluşu için savaşım yolunu seçmişti. Kısa süren yaşamının arta kalan tüm bölümünde bu savaşım yolunda yürüdü.

Gazetemizin Ali İhsan'ın ölümünden sonra çıkan ilk sayısında belirttiğimiz gibi Ali İhsan Özgür adı, künyemizde bugün de yerini koruyor. Ali İhsan bugün de bizimle inandığı sosyalizm davası yolunda savaşıyor.

● *Gazetemize baskılar artıyor*

Yazıişleri müdürümüz Mustafa Silar tutuklandı

Belki dikkat bile edilmemiştir ama Savaş Yolu'nun yazıişleri müdürü sürekli değişiyor. İlk yazı işleri müdürümüz Ali İhsan Özgür, daha Gazetemiz çıkmadan öldürüldü. Şimdiye kadar 3 arkadaşımız başta 142. ve 159. maddeler olmak üzere Türk Ceza Yasası'nın bu antidemokratik maddelerinden yargılanıyor. Son yazı işleri müdürümüz Mustafa Sayım Silar arkadaşımız da neredeyse iki aydır tutuklu. Mustafa Sayım Silar ameliyatlı; ayrıca kalbinden de rahatsız. Düzenli tedavi görmesi gerekiyor. Yasalara göre tutuklama sanığın ikâmetgâhı olmaması, yurtdışına kaçma ihtimalinin ve suç unsurlarını ortadan kaldırma tehlikesinin bulunması durumlarında başvurulacak bir tedbirdir.

Mustafa Sayım Silar içinse bu gerekçelerden hiçbiri geçerli değil. Ne var ki Savaş Yolu'nun her sayısı için toplatma kararı almayı, mahkemeler, son zamanlarda adet ettiler. Her toplatma kararıyla birlikte yazıişleri müdürünün tutuklanması kararı da çıkıyor. İstanbul da ve diğer sıkıyönetim bölgelerinde Sıkıyönetim tarafından yasaklanan gazetemiz şimdi İzmir'de matbaadan çıktığı günün ertesinde toplattırılıyor. Ama görüldüğü gibi bu baskılar Savaş Yolu'na sökmedi, sökmeyecek. Savaş Yolu işçi sınıfımızın, emekçi halkımızın taleplerini savunmaya devam edecek, tüm anti-demokratik baskıları aşmayı görev bilecek.

Kurultay CHPde bir şey değiştirmedi

GEÇTİĞİMİZ günlerin önemli gelişmelerinden biri, CHP olağanüstü Kurultay'ı oldu. CHP'nin seçim yenilgisinden ve ardından CHP ağırlıklı hükümetin istifa etmesinden sonra alınan olağanüstü Kurultay kararı, CHP tabanında, örgüte çeki düzen verilmesi ve seçim başarısızlığının gerçek nedenlerinin ortaya konması açısından beklentiler doğurmuştu. Ancak Kurultay, bu beklentilerin hiçbirine cevap vermedi. Aksine, Ecevit liderliğindeki Merkez yöentiminin çizgisinde ısrarlı olduğunu ortaya koydu. Örgütün en fazla tepki duyduğu yöneticilerin değiştirilmesi yoluna bile gidilmedi. Ecevit Kurultay'ın daha başından «Ya ben, ya hizipler» diyerek, birleşik muhalefet kanatları Genel yönetim seçimlerini kazanırlarsa Başkanlıkta kalmayacağını açıkça söyleyerek, böylece şantaj politikasını parti için de de sürdürerek bir yıldan beri izlenmekte olan politikayı ve bu politikanın sorumlularını sonuna kadar savundu. Ecevit'e göre seçimlerdeki başarısızlığın nedeni örgüt içi muhalefet ve hiziplerdi. Faşizm tehlikesini, MC'yi yıkmakla bir daha geri gelmemek koşuluyla yendikleri görüşünü tekrarlayan Ecevit, konuşmasının önemli bölümünü CHP'nin solundaki ilerici güçlere, örgütlere saldırmaya ayırdı. Konuşmasının bu bölümünde Ecevit, aslında, parti içinde ve taban örgütlerinde rahatsız olduğu eğilimlere göz dağı veriyordu.

Ecevit parti örgütünü ve Kurultay delegelerini «sola karşı kompleksli olmakla» suçladıktan ve sola yeniden hücum ettikten sonra, sola benzemeye çalışmamak gerektiğini vurguladı. «Evvela kendimize benzeyelim» dedi. Başarısızlığın CHP dışındaki demokrasi güçleriyle CHP arasında sınır çekilmesine bağlandığını bilen Ecevit bu görüşleri «Sola karşı verilecek olan her prim bizim karşımıza çıkacaktır» diyerek açıkladı ve delegeleri CHP dışındaki ilerici güçlere, sol güçlere karşı direnişe çağırıyorum» diye seslendi.

MUHALEFETİN KONUMU

CHP Olağanüstü Kurultayı önemli yanlarından biri Topuz, Baykal ve «Sol kanat» muhalefetlerinin Genel Merkez'e karşı birleşmesiydi. Birbirinden konumları ve savundukları görüşler açısından temelden farklı olan üç muhalefet hareketinin birleşme noktası, eski Genel Yönetim kurulu'na güven oyu vermemek ve ortak bir liste ile seçimlere katılmaktı. Böylece muhalefet kanatları, daha baştan ilkeli ve ideolojik temelli bir muhalefet oluşturmayı değil, aralarındaki hesapları sonradan görmek üzere, şimdilik yönetimi değiştirmek üzere biraraya gelmeyi planlıyorlardı. Bu durum, bir kongre taktiğiyle Genel Yönetim Kurulunu istifa ettiren böylece de yeniden seçilebilmelerini sağlayan Ecevit tarafından iyi değerlendirildi. Ecevit kendi konumunu güçlendirmek için «sol muhalefet» dahil muhalefetin dağınık ve ilkesiz konumlarından yararlandı. «Sol muhalefet»in sağlamlaşması, örgüt içinde ağırlık kazanması ilkeli tutumlara bağlıyken, CHP'nin en sağında yeralan, tekeller politikasının başlıca savunucusu antikomünist Topuz kanadıyla arasına ayrım koymadan bir araya gelmesi, bu aşamada bir olumsuzluk oldu. 14 Ekim seçimlerinde CHP sağ kanadının izleyegeldiği politikanın iflası şimdi CHP'nin sol kanadının önünde yeni olanaklar açıyor. Bu olanaklardan yararlanabilmek, herşeyden önce tutarlı ilkeli bir politik platformun yaratılmasına bağlıdır.

Muhalefetin üç kanadı da, Kurultay'ın ana konusu ve gerçekleştirmesi beklenen amaç olan CHP'nin gerilemesinin nedenlerini ortaya koyamadı. Sol muhalefet konuşmacı bile çıkarmadı.

BAŞARISIZLIĞIN NEDENİ

Seçmen yığınları, emekçi halk, kendilerine «umut diye sunulan, «düzen değişikliği» vaad eden CHP'yi, sola açılan düzen değişikliğini getiremediği, istemlerine cevap veremediği, bunalımın yükünü kendi sırtına yüklemeye çalıştığı ve tekeller politikası güttüğü için; Parti lideri Ecevit, istediği kadar faşizmi bir daha gelmeyecek biçimde gerilettik desin, faşizm tehlikesi karşısında eli kolu bağlı kaldığı için, IMF'lere, NATO'lara bağlandığı, ülkeyi emperyalist boyunduruk altına biraz daha soktuğu taravalli partilerinden biri olmayı kabul etmesi anlamına gelen eski çizgisnin savunulmasıyla sona erdi.

NEDEN BÖYLE BİR SONUÇ

CHP olağanüstü Kurultayının kimilerinin sandıkları ve abarttıklarının aksine hiç bir için; kısaca NATO'culuk, sıkıyönetimcilik, kemerleri sıkma politikası için cezalandırdı. Sandık başına gitmeyen veya oyunu artık CHP'ye kullanmayan her vatandaşın, her seçmenin çok iyi apaçık gördüğü bu gerçeği CHP'nin tekellere yaslanan sağ kanadı göremediği gibi, sol kanat da yeterince açıklayamadı, gösteremedi. Böylece Kurultay hem eski yönetici kadronun az farkla da olsa yeniden seçilmesiyle, hem de CHP'nin, böyle giderse göstermelik demokrasinin tah-

somut sonuç ve kazanım getirmeden sona ermesinin temel nedenini, partinin yapısında ve burjuva reformizminin özünde aramak gerek. CHP, yönetiminde ve tabanında çok çeşitli toplumsal sınıf ve katmanların birlikte yer aldığı, ama geçmişiyle yönetici kadrolarıyla ve örgütlenmesiyle kapitalist düzeni reformcu yoldan sürdürmeyi amaçlayan bir siyasal örgüt. Geniş bir emekçi tabanın oy desteğine ihtiyacı olduğundan, 1973'de «yenileştiği» dönemlerde, bu tabanın sola yönelimini, düzen değişikliği istemlerini, kendi reformcu çerçevesinde dile getirdi. Daha sonra sosyal demokrat bir görünüme bürünmeye çalıştı. Sosyalist Enternasyonal'e üye oldu. Ancak tabanın ve seçmen kitlesinin, kısaca emekçi sınıfların istemleri ile, yönetici kadroların sınıfsal yönelimlerinin çatışması CHP'nin içinde bulunduğu bunalım hakkında ipuçları veriyor. Bu türden partilerde her zaman görüldüğü gibi, iktidar olgusu, yönetici kadroların tekellere ödüncü politikalarına ağırlık vermelerini, ve emekçi yığınların istemlerinin arka plana itilmesini getirdi. Bunun doğurduğu seçim başarısızlığı parti içinde büyük huzursuzluk yarattı.

Türkiye işçi sınıfı hareketi burjuva reformist CHP'yi, bir AP, bir MHP ile aynı kefeye koymuyor. CHP'nin ileri, demokrat, antiemperyalist antifaşist, antitekel sol kanadının varlığını gözden kaçırmıyor. Ve bu kanadı ulusal demokratik cephenin öğesi olarak görüyor.

Eski ortaklar birbirlerini yine buldular. Üstelik de aralarından su sızmıyor. Adı koyulmamış bir MC'yi yeniden kurmak için, gizli pazarlıklar içinde, halkımızın, demokrasi güçlerinin başları üzerinde yeni tezgâhlar peşindeler.

Demirel 3.MC'yi demagoji ile gizliyor

DEMİREL, Hükümeti kurabileceğini bildirdi. «Meselelere biz çözüm bulacağız» dedi. Böylece, hiçbir burjuva hükümetinin, olağan koşullarda, ülkenin içine düşürüldüğü derin ekonomik ve toplumsal bunalımı aşamayacağı, aşmak bir yana erteleyemeyeceği gerçeğini saklamak istedi. Daha sonra da ağzındaki baklayı çıkardı ve «memlekette olağanüstü durum var. Gerekli olan Olağanüstü Hükümettir» dedi. Böylece Demirel de, sermayenin çözümünün parlamenter bir faşizmde, «olağanüstü önlemler»de olduğunu, daha baştan itiraf etmiş oluyordu.

Demirel görünüşte dıştan destekli bir azınlık hükümeti olacak yeni Hükümeti kurabilmek için, MC'lerin eski öğleriyle, Türkeş'ler, Erbakan'lar, Feyzioğlu ve Sükan'larla görüştü. Onlardan destek vaadi aldı. Bu görüşmeler sırasında ne gibi pazarlıkların yapıldığı tabi açıklanmadı. Ama Demirel Hükümetinin yeni bir MC olacağı, bu yeni MC'nin «görev»inin bunalımın yükünün emekçi sınıflara yüklenmesi sırasında yığınların tepki ve isyanlarını bastırmak, demokrasi güçleri üzerinde, özellikle de işçi sınıfı ve onun örgütlenmesi üzerinde en ağır baskı ve terörü sürdürmek, antikomünizmi temel almak olacağı apaçık ortaya çıktı.

Demirel Türkiye'nin çözüm bekleyen 20 temel sorununu şöyle saptıyor: Can ve mal güvenliği, güven duygusunun zeedlenmesi, ülkenin fakirleşmesi, enflasyon, yokluk, işsizlik, yatırımların durması, Türk parasının değeri, Merkez bankası kasası, Hazine, Kamu İktisadi Devlet Teşekkülleri, stoklar, sağlık hizmetleri, partizanlık, Milli eğitimin durumu, Milli Savunma TRT, Medeni Hizmetlerin ve refahın yayılmasının durması, Dış meseleler, Hükümetin Meclislerden kaçması...

Bunlara çözüm getireceğini söylerken de, program niteliğindeki vaadler belgesinde bir bölüm tekelci basına göre «G» planı, adını verdiği belgede özetle şunları getiriyor:

● Anarşinin önlenmesine büyük ağırlık verilecek. Polis teşkilatında beceriksiz yöneticiler değiştirilecek. Sıkıyönetimin ve polisin olayların üstüne daha sert tedbirlerle gitmesi sağlanacak. Polis içindeki bölünmeler ortadan kaldırılıp, Devlet Güvenlik Mahkemeleri Yasası'nın süratle çıkartılması sağlanacak.

● Eldeki dövizler petrol alımı için kullanılarak akaryakıt, tüpgaz, ampül, kahve, ilaç, yoklukları ortadan kaldırılacak.

● Ecevit hükümetinin kurduğu TANSA-TARKO gibi kuruluşların faaliyetlerine son verilip, serbest piyasa kuralları işletilecek ve stok yağın piyasalara çıkması sağlanacak.

● Kamu ve özel sektör fabrikalarının, rafinerilerin tam kapasite ile çalışması sağlanacak, üretimin artırılması temel hedef olacak ve bu konuda imkanlar sonuna kadar zorlanacak.

● Hızlı fiyat artışları ile piyasalara daha çok ürün vererek mücadele edilecek. Ülkeyi kokular diyarı haline getirmemek şartıyle sıkı kontrollere gidilecek.

● Vergi yükünü çalışanların sırtından alabilmek için öncelikle asgari ücret vergi dışı bırakılacak çalışanların aylık gelirlerinde 1400 lira ile 4 bin lira arasında net gelir sağlanacak.

Katsayı 24'e çıkartılacak, yakacak yardımı miktarı artırılarak memurların geçim şartları hafifletilecek.

● Yapılan anlaşmalar işletilip, sözverilen 1,5 milyar dolarlık kredinin gelmesi sağlanacak. Avrupa para piyasalarından yeni krediler bulunacak.

● Rüşvetin, kaçakçılığın, karaborsanın, her türlü haksız kazancın üstüne acımasızca gidilecek.

● Tam Gün Yasası islah edilecek eldeki doktorlardan tam kapasite ile yararlanılması yoluna gidilecek.

● Duran yatırımlar yeniden başlatılacak.

Böyle bir program Demirel'in örtülü MC'sinin sadece birinci maddede özetlenen önlemleri getirmekle yükümlü olduğunu hemen ortaya koyuyor. Çünkü diğer vaadler, ne Demirel'in, ne de burjuvazinin bir başka seçeneğinin kolay kolay yerine getirebilecekleri türden değil. Üstelik de bunlaırn sadece bir demagojiden ibaret olduğu, kalkınma hızının yükseltilmesi, yatırımların artırılması vb. konularda IMF'in emperyalizmin dayatmalarıyla çatışmalarından da belli.

Demirel bu vaadlerin hiçbirini gerçekleştiremeyecek. Seçim kampanyası sırasında yaptığı gibi, yine sosyal demagojiyi sürdürüyor. Bunu sağ basın daha şimdiden gördüğünden, «Ekonomide fazla birşey yapılamaz ama hiç değilse anarşi sona erdirilebilir» yolunda yorumlar yapıyor. Aslında «hiç değilse ilericileri, demokratları baskı altına alsın, demokrasinin kalan kırıntılarını bile silip süpürsün yeter» demeye tiriyor.

Bu arada, Demirel'e destek vereceklerini açıklayan MHP'nin, MSP'nin, CGP ve DP'nin sözde şartsız desteklerinin şartları da birer birel belli oluyor. Tümünün ortak noktası koyu antikomünizmde toplanırken, özellikle MHP nin istemleri, koşulları «faşist baskılar artırılsın, faşist kadrolaşmaya geniş olanak tanınsın'da somutlanıyor.

Feyzioğlu'nun tek derdi komünizm tehlikesinin bastırılması.

Erbakan Demirel'e çeşitli şartlar önermekten geri durmadı

Üçüncü MC, örtülü MC gündemde. Üçüncü MC bunalıma, sorunlara çözüm olabilecek mi? Kesinlikle hayır. Çünkü bunalım emperyalizme bağımlı ekonominin, işbirlikçi - tekelcilerin düzeninin derin, kalıcı bunalımıdır. Ve bu bunalımın tek kesin çözümü bunalımın kaynağı olan düzenin değişmesidir.

Üçüncü MC'yi engellemenin, Demirel Hükümeti kurulduğu takdirde, onun gerici faşist özlemlerini hayata geçirmesinin önüne dikilmenin tek yolu, tüm demokrasi güçlerinin, en küçük bir kırıntı bile heba edilmeden toparlanması, güç ve eylem birliği ile faşizm özlemlerinin karşısına dikilmesi, yığınların bu özlemlere karşı savaşıma çekilmesidir.

Demirel Hükümetine hangi gerekçe ve amaçla olursa olsun yeşil ışık yakmak, CHP yönetiminin yaptığı gibi, parti çıkarlarını ülke ve halk çıkarlarının önüne geçirip, hele onlar da iktidar olsunlar da yıprasınlar hesapları içinde Demirel azınlık hükümetini desteklemek, Türkiye emekçi halkı ve Türkiye demokrasisinin başı üzerinde faydacı hesaplar kurmaktan başka anlam taşımaz.

Sendikal eylem birliği ve DİSK

TEKELLERE karşı birlikli, çok yönlü savaşım önemlidir, zorunludur. İşçi sınıfı, bu amaçla, her alanda kararlı, iyi düşünülmüş, direşken bir savaşım vermeden, tekellere karşı savaşımda, başarılı olamayacağını iyi biliyor.

Bu nedenle, ekonominin her kesimine egemen duruma gelen tekellerin gittikçe artan sömürüsüne karşı, onların derinleşen bunalımın tüm yükünü işçi ve emekçilerin tepesine yıkan sürekli girişimlerine karşı sendikal alanda, değişik konfederasyonlara bağlı da olsalar, bağımsız bir konumda da bulunsalar, sendikalararası güç ve eylem birliği sorunu, sendikal hareketin gündeminin baş sıralarına yükseliyor.

Tekellere karşı ortak savaşım vermenin zorunluğunu gören sendikalar, bu sonuca, en başta iki temel olguyu değerlendirerek varıyorlar. Bunlardan birincisi, tekellerin güçlü konumları, devletle bütünleşme yolunda attıkları önemli adımların kendilerine sağladığı olanaklar, onların iktidarlar üzerindeki etkinlikleri, mali güçlerinin büyüklüğü, değişik işkollarındaki işveren sendikalarıyla birliklerini daha da sıklaştırma girişimleri, vb.'dir. İkinci olarak sendikalar, Türkiye sendikal hareketinin bölünmüşlüğü olgusunu dikkate alıyorlar. Bu bölünmüşlük, tekellere karşı savaşımda, sendikal hareketin genel olarak gücünü yeterince ortaya koymasında önemli bir engeli teşkil ediyor. Oysa tekellerin dayatmalarına karşı formüle edilen ve sürekli geliştirilen «antitekel istemler», toplu sözleşme masalarında elbet siyasal içerik kazanıyor ve doğrudan düzenin kendisine tekelci egemenlik sistemine karşı yöneliyor. Bu istemlerin elde edilmesi ise, ayrı ayrı sendikal örgütlerin gücünü zorluyor, kimileri için olanaksızlaşıyor. Bu durum, tekellere karşı savaşımı, yığınların kendi savaşımı durumuna yükseltmek, savaşımı yığınsallaştırmak ödevini, sendikal hareketin önüne zorunlu bir ödev olarak dikiyor.

SOMUT GELİŞMELER

Maden-İş Sendikası, böylesi bir temel üzerinde, maocu ve faşist sendikalar dışında kalan tüm sendikaları, tekellere karşı ortak savaşıma, eylem birliğine çağırdı. Bağımsız Otomobil-İş Sendikası çağrıya olumlu yanıt verdi. Her iki sendika, MESS'e karşı hangi hedefler doğrultusunda savaşım vereceklerini, birlikte saptadılar. Ortak bir açıklama yaptılar, protokol imzaladılar.

Benzer bir gelişme, Politika gazetesi okurlarının izleyebildiği gibi, cam işkolunda gerçekleştirildi. Türkiye sendikal tarihinde ilk kez DİSK'e bağlı bir sendika ile Türk-İş üyesi bir sendika, ortak savaşım hedef ve ilkeleri etrafında eylem birliğine girdiler. DİSK'e bağlı Hür Cam-İş ile Türk-İş üyesi Kristal-İş ortak açıklamalarında, ayrı konfederasyonlara üye olmalarının böylesi bir eylem birliğine engel olmadığını, çünkü amaçlarının «açıkça tehdit savurmaya dek varan örgütlü bir saldırıya girişen» Cam Holding'e karşı, mücadeleye güçlü girebilmek olduğunu belirttiler. Şunu eklediler: «Amacımız, her iki sendika arasında sağlanan güç ve eylem birliğinin kalıcılığının sağlanması ve daha ileri boyutlara vardırılmasıdır. Ve inanıyoruz ki, iki sendika arasnıda cam; işçilerinin ekonomik ve demokratik haklarını koruma ve geliştirme yönünde yapılan eylem birliği cam işkolunda önemli bir işlev görecektir.»

Görüldüğü gibi, eylem birliği istemi, sadece çağrılar düzeyini aşıyor. Bu yolda somut, ciddi adımlar atılıyor, yaşama geçiriliyor. Bu süreç hem yöneticiler düzeyindeki görüşmelerle, hem de tabanda (fabrikalarda) sağlanan birliklerle daha da gelişme eğilimi gösteriyor. Böylelikle eylem birliği yolunda elde edilen kazanımlar, sadece farklı sendikalarda örgütlenmiş işçileri tek bir hedefe yöneltmek ve bu yolda birleştirmekle kalmıyor, aynı anda, formüle edilen ve sürekli geliştirilen antitekel istemlerin daha geniş bir taban tarafından benimsenmesini, bir başka deyişle istemlerin yığınsallaşmasını sağlıyor. Sendikal savaşımın geçmekte olduğu evreyi doğru değerlendiren ve bugün tekellere karşı, onların egemenliğini sarsıcı hangi noktaların ileri sürülmesi gerektiğini somutlayan bu istemler, şimdi çok daha geniş bir çevrede tartışılıyor, benimseniyor. Eylem birliğinden yana olan sendikalar, bu nedenle de, eylem birliğini sadece bulundukları işkollarıyla sınırlamıyorlar. Bunun, bütün işkollarını işkollarının bütün çalışanlarını kapsaması yönünde de uğraşıyorlar. Haberleşme işkolunda, işkolu yetkisine sahip DİSK üyesi Yeni Haber-İş Sendikasıyla, bu işkolunda çalışanların demokratik mesleki örgütleri olan Haber-Der PTT-Der, Tüm PTT-Der, PTT Teknisyenleri Derneği, Tüm-Der İstanbul şubeleri ve TMMOB işyeri temsilcilerinin oluşturdukları eylem birliği ile, DİSK'e bağlı Tekstil ve Maden-İş sendikalarının sürdürdüğü görüşmeler, bunun birer kanıtını oluşturuyor. Bu arada Maden-İş Sendikasının, tekellere karşı daha da yükseltilmesi gereken ortak savaşımın hedeflerinin belirlenmesi ve koordinasyonunun sağlanması yolunda DİSK'e bir mektupla başvurduğu, sorumluluğunu hatırlatmak zorunda kaldığı biliniyor. Çünkü böylesi bir savaşımın konfederal düzeyde ele alınmasının, planlanmasının önemi büyüktür.

DİSK YÖNETİMİ NE YAPIYOR?

DİSK'in tabansız kalan tepe yöneticileri, böylesi bir konuda, üzerlerine düşen görev ve sorumlulukların, en azından, bilincinde değillerdir. Onlar, sendikalararası eylem birliği konusunda olumlu hiçbir girişimde bulunmadıkları gibi, bunu önlemeye de yelteniyorlar. DİSK'e bağlı bir sendikanın, işçilerin ortak çıkarlarını elde etmek amacıyla Türk-İş'e bağlı bir sendikayla eylem birliğine girmesini, «uzlaşmacılığa teslim» olarak değerlendiriyorlar. 929/167 sayılı ve 7.8.1979 günlü DİSK Ajansı, bu konuda şunları yazıyor: «Birliğe evet. Ancak sınıf sendikacılığı ilkeleri ışığında ve işçi sınıfımızın tek demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü DİSK çatısı altında Birliğe Evet... Yoksa, işçi sınıfımızın yıllardır verdiği mücadele ile kazandığı haklardan fedakârlık ederek ve sırf birlik olsun diye, uzlaşmacılığa teslim olmaya kesinlikle Hayır. DİSK dışında birliğe hayır. DİSK düşmanlığında birliğe hayır. Sınıf uzlaşmacılığı temelinde birliğe hayır.»

Ama Hür Cam-İş Sendikası Kristal-İş'in çağrısına olumlu yanıt vererek, eylem birliğine girmiştir. Böylelikle bu sendika, DİSK'in sınıf savaşından tamamen kopuk tabansız yöneticilerine göre «sınıf uzlaşmacılığına teslim olmuştur», «işçi sınıfımızın yıllardır verdiği mücadele ile kazandığı haklardan fedakârlık etmiştir», ve dahası, sırf birlik olsun diye gidip cam işçilerinin birliğini «DİSK dışında» yani Türk-İş'te «sağlayıvermiştir». Ama sadece bu kadarla değil. DİSK yöneticileri, bu mantıkla, aynı anda, uluslararası planda uzlaşmacılığı temsil eden Uluslararası Hür Sendikalar Konfederasyonu'na eylem birliği önerdiği için Dünya Sendikalar Federasyonu'nu da «uzlaşmacılığa teslim olmakla» suçlamış bulunuyorlar.

Bu bir yana, DİSK yöneticileri, cam işkolunda gerçekleştirilen eylem birliğine karşı çıkmakla, bir kez daha barikatın hangi tarafında yer aldıklarını ilân etmiş oluyorlar. Çünkü bu tutumlarına, sadece, yıllardır bu iki sendikayı birbirine karşı kullanan, birine bağlı işyerinde greve gidildiğinde ötekisine bağlı işyerinde üretimi artırarak düzenini sürdüren işveren, yani Cam Holding, alkışladı. Ama besbelli ki DİSK'in tabansız yöneticileri, daha «Sendikal Birlik» ile «Sendikalararası eylem birliği» arasındaki farkı kavramaktan acizdirler. Bu onların sınıf savaşından kopukluğunun, işçi sınıfı bilimine yabancılıklarının doğal bir sonucudur. Bu durum, onların neden antikomünist konumlarda bulunduklarının ve neden tabanı temsil edememe durumuna düştüklerinin de kanıtını sergiliyor.

Şu noktaların belirtilmesinde yarar vardır. Birincisi, demokratik sınıf ve kitle sendikal anlayışı, ilerici sendikal anlayış, bugün sadece DİSK'te temsil edilmiyor, bu sınırı, bu çerçeveyi aşmış bulunuyor. Bu anlayışın, onun gereklerinin DİSK yöneticileri tarafından ayaklar altına alındığı böylesi bir dönemde farklı ölçülerde de olsa, Türk-İş içinde ya da bağımsız kimi sendikalardaki ilerici sendikal anlayışları görmemek olmaz. Bunların, sınıf sendikacılığı temeli üzerinde -ama ancak böylesi bir temel üzerinde- DİSK'teki birliği ise, zaman ve çaba sorunudur. Bunu yadsımak gerçeklere gözleri kapatmak olur. Ama bu birdenbire gerçekleştirilemiyor diye, tekellere karşı savaşımda böyesi sendikaları dışlamak, onlarla eylem birliği yollarını aramamak, sadece gülünç olmakla kalmaz, sendikal hareketin gücünü kırmak ve tekellere karşı verilen savaşımı zaaafa uğratmakla, tekellerin oyununa gelmekle eş anlamlı olur.

İkincisi, tekellere karşı savaşımın zorlukları, kimi dönemlerde, gerçekten de reformist anlayışları ağır basan kimi sendikalarla eylem birliği koşullarının aranmasını gerekli kılabilir. Bunu da baştan yadsımak sınıf savaşından hiçbirşey anlamamak demektir. Çünkü böylesi bir durumda da önemli olan, savaşımı dar sendikal rekabet çerçevesinden çıkartabilmek, tekellere karşı ortak hedeflerde birleşebilmek, savaşımı yığınsallaştırabilmektir.

Fakat duruma bakılırsa, DİSK'in tabansız yöneticilerinin soruna kesinlikle böyle sınıfsal bir bakış açıları yoktur. Tersine onlar, işçi sınıfının güncel (günübirlik değil, güncel) istem ve hedefleıi uğrunda savaşmak, üzerlerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirmek yerine, DISK 6. Genel Kurulu'nun 1 No:lu «Cephe» kararını çarpıtarak «sosyalist birliği sağlama girişimleri» adı altında siyasal bir parti kurma çabası içinde bulunuyorlar. DISK'in «kitle» niteliğine ağır bir darbe indirecek söz konusu adım; geçtiğimiz günler içinde DİSK Yürütme Kurulu tarafından oybirliğiyle alınmış olup, Genel Yönetim Kurulundan da geçirilerek, resmi politika durumuna getirilmiş bulunuyor.

Somut durum, tekellere karşı sendikalararası eylem birliği sorununu, tüm yanlış eğilimlerle sürekli savaşım vererek daha da yükseltmeyi fakat bunu, DİSK'teki yönetim bunalımını gidererek, DİSK'i yeniden sınıf ve kitle sendikal anlayırı temeli üzerine oturtmak, tabanın eğilimlerini yansıtan bir yönetimin işbaşına gelmesi yolundaki savaşıma bağlamayı zorunlu kılıyor.

Portekiz ticaret işçileri sendikal eylem birliği içinde

Lizbon'da, Birleşik Sendikal Hareket tarafından gerçekleştirilen bir Ulusal Sendikal Toplantı yapıldı. Bu, Portekiz Ticaret Sendikaları Federasyonuna bağlı 20 sendikanın ortak amaçlar etrafında eylem birliğine girişmelerini amaçlıyordu. 18 sendikanın katıldığı ve ülke çapında 409 delegenin temsil edildiği toplantıya, diğer sendikal örgütlerin temsilcileri de katıldı. Toplantıda, Ticaret Sendikaları Federasyonunun ve bağlı örgütlerinin çalışmalarını yönlendirecek bir dizi kararlar alındı. En başta, ülkedeki ekonomik durumun sorumlusunun, kapitalist sistem olduğu belirlendi. Bu sürecin, büyük iş çevrelerinin hükümetlerince derinleştirildiği kaydedildi. Bunalımdan çıkış yolunun, demokrasi ve ulusal bağımsızlığa saygılı bir hükümetten geçtiği açıklandı. Daha sonra, delegelerce belirlenen somut hedeflerin yaşama geçirilmesi için federasyon sekreterine yetki verildi. Son olarak, Ulusal Toplantı, işkolu emekçilerini, diğer Portekiz işçileriyle birlikte, sınıf örgütlerini; birliği, demokratik yaşamı, hakları ve kazanımları savunmak için, savaşımı güçlendirmeye çağırdı.

Uluslararası işçi sınıfı ve onun kapitalizm koşullarındaki değişik kesimleri, tarihsel ve özgül koşulların öne çıkardığı yönleri dikkate alarak, sendikal eylem birliğini her düzeyde örmenin savaşımını veriyorlar. Portekiz ticaret emekçilerinin bu doğrultuda attıkları son adım, bu çabaların kayda değer örneklerinden birini oluşturuyor.

14 EKİM SEÇİMLERİ VE TİP'İN DEĞERLENDİRMESİ

GERİCİ-Faşist güçler, 14 Ekim seçimlerinin sonuçlarını çarpıttılar; «sağın zaferi», «milletin sola verdiği ders» olarak yorumladılar. Böylelikle onlar, CHP ağırlıklı hükümeti devirmek, örtülü bir MC'yi yeniden kurmak yolundan yürüdüler. CHP yönetiminin, kimi liberal yazarların aynı yöndeki değerlendirmeleri de gerici faşist güçlerin hesaplarına, istemlerine yardımcı oldu. Oysa Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, gerçeklerin böylesine ters yüz edilmesine karşı da yanıt getiren 17 Ekim günlü açıklamasıyla, seçimlere ilişkin değerlendirmesini duyurdu, işçi sınıfının ve ilerici güçlerin günümüze ve önümüzdeki döneme ilişkin görev ve sorumluluklarını belirledi. Bundan bir süre sonra, Türkiye İşçi Partisi Basın Bürosu tarafından 25 Ekim günü basına ulaştırılan bir açıklamayla TİP Merkez Yürütme Kurulu'nun seçim değerlendirmesi de kamuoyuna duyuruldu.

TİP MYK değerlendirmesi

Türkiye İşçi Partisi Merkez Yürütme Kurulu, seçim sonuçlarını, «14 Ekim seçimlerinin sonuçları, toplumumuzda bir sağa kayışı göstermektedir» biçiminde yorumluyor. Açıklamada, sol güçlerin aldığı oylar ise şöyle değerlendiriliyor: «CHP'nin solunda seçimlere katılan sol, sosyalist partiler ve bağımsızların aldıkları oylar ise, var olan birikime göre sınırlı düzeyde kalmıştır.

Partimizin oyları da bu çerçeveyi aşmamıştır. CHP ve solunun bu durumu, genellikle demokratik güçlerin ve özel olarak da bilimsel sosyalizmin bu seçimlerde başarısız olduğunu göstermektedir.»

TİP Merkez Yürütme Kurulu, «başarısız» ilân ettiği sol güçlerin bu durumunu iki nedene bağlıyor. Bunlardan birincisinin, TİP dışındaki sol çevrelerin «CHP'ye adeta bir işçi sınıfı partisi fonksiyonları yüklemeleri, «tüm sorunların CHP eliyle çözüme kavuşabileceği inancını» yerleştirmeleri, böylelikle, CHP'nin başarısızlığının suçunun tüm sola yüklenmesi olduğu iddia ediliyor. İkinci neden olarak da TİP'in «bilimsel sosyalist alternatif mesajı»nın kitlelere yeterli oranda iletilememesi gösteriliyor.

Yanılgının kaynağı

TİP Merkez Yürütme Kurulu'nun önemli sonuçlar doğurabilecek nitelikteki hatalı saptamalarının kaynağı nedir? Bu hatalı saptamaların temelinde, birinci olarak, seçim koşullarını, sonucun nedenlerini devrimci bir tarzda, Leninci bir yaklaşımla çözümleyememekte yatıyor. TİP Merkez Yürütme Kurulu seçimlerin yapıldığı antidemokratik koşulların, sıkıyönetimin, sosyalist partiler ve ilerici güçler üzerindeki baskı, terör ve engellemelerin sözünü etmiyor. Demokratik güçlerin, seçimlere yoğun bir antikomünist propaganda ve Türkiye Komünist Partisi üzerinde süren yasak altında girdikleri gerçeğini belirtmiyor. Yanısıra «sol güçlerin bölünmüşlüğü, eylem birliğinin ortak adaylarda somutlanamaması» olgusunun belirleyici niteliğine de hiç değinilmiyor. Bunlar hesaba katılmayınca ve sonuç onu belirleyen nedenlerden kopartılınca, seçim sonuçlarını «gerici faşist güçlerin zaferi» ve «sol güçlerin yenilgisi» olarak ilân etmek kolaylaşıyor.

TİP Merkez Yürütme Kurulu'nun hatalı saptamalarının temelinde, devrimci savaşımda parlamento savaşımını temel alma, işçi sınıfı hareketinin, antiemperyalist antifaşist demokratik hareketin gücünü sadece sandıktan çıkan oylarla, onların aritmetik değer ve toplamlarıyla ölçme yanılgısı yatıyor.

Sayısal veriler bir göstergedir kuşkusuz. Ve kimse gerici-faşist partilere yönelen oylarda bir gerilemeden ya da sol güçlerin oylarında büyük bir patlamadan söz etmiyor. Ama komünistler, seçim sonuçlarını sadece sandıktan çıkan oy sayısına göre de değerlendirmiyorlar.

Oy dağılımının bir yanına ağırlık verip diğer yanını görmeyen seçimleri mutlaklaştıran bu yaklaşımla, TİP Merkez Yürütme Kurulu, Türkiye Komünist Partisi'nin de desteklediği bağımsız, TİP'li TSİP'li adayların, Kürt demokratlarının aldığı 100 oyu, örneğin AP'nin aldığı 100 oyla eşitleme tehlikesine düşüyor.

Burada, şu noktaya da değinmez gerek. TİP açıklaması, kitlelerin, kısa bir süre önce denedikleri ve sorunlarının daha da ağırlaşmasından başka sonuç vermemiş olan daha sağ bir tercihe, AP'ye yeniden yöneldiklerini «saptarken», umdukları oy artışını sağlayamamış gerici güçlerin durumunu mutlaklaştırmakla kalmıyor. Aynı anda bu «saptama», açıklamanın sonunda doğru olarak belirtilen «Artık kitleler, istenildiği kadar aldatılıp oyalanmaya, baskı ve şiddetle beklenti ve istemlerinin istenildiği kadar ertelenmesine rıza göstermeyecek bir düzeye erişmiştir» saptamasıyla da açıktan çelişiyor. Belirtilen düzeye erişen kitlelerin nasıl olup da «AP'ye savrulup gittikleri» sorusu yanıtsız kalıyor. Oysa komünistler, orta katmanların bir kesiminin ağır bunalımların altında iflastan iflasa, yıkıma sürüklenen hükümetin izlediği emperyalizmden, tekellerden yana politika yüzünden AP'ye savrulmalarını toplumun sağa kayışı olarak nitelendirme yanılgısına düşmüyorlar. Ayrıca çoğunluğuyla bu oyların sağladığı AP'deki yüzde 10 dolaylarındaki artışın yanısıra, CHP'ye oy vermeye gitmeyen, böylelikle onun NATO'culuk, sıkıyönetimcilik ve kemerleri sıkma politikasını onaylamadığını gösteren bu nedenle düzen değişikliğinden yana olduğunu kanıtlayan, ama bölünmüşlük ve eylem birliğinin ortak adaylarda somutlanamaması nedeniyle sol güçlere yönelmeyen bir milyonu aşkın emekçinin varlığını da görmek gerektiğini söylüyorlar.

TİP Merkez Yürütme Kurulu, seçimlerde sol oyların yeterince artmamış olmasının temel nedenini ve TİP'in başarısızlığını, eylem birliğinin yeterli boyutlara ulaşmamış olmasında görmüyor. Üstelik eylem birliği yapmaktan kaçındığı komünistleri, öteki sosyalist partileri, ilerici güçleri, «CHP kuyrukçuluğu» ile suçlama yoluna sapıyor. Oysa TKP Merkez Komitesi, şu önemli sonuca varmıştır: **«TSİP listelerinden seçimlere giren ve komünistlerin de desteklediği sosyalist ve Kürt demokrat adayların elde ettikleri başarılar, eylem birliği politikasının doğruluğunu kanıtlıyor. Eğer TİP de eylem birliğini onaylasaydı, kuşkusuz hem kendi başarısı hem de sol güçlerin ortak başarısı daha fazla olurdu.»**

Varılan yer

Temel savaşımı seçimlere bağlamanın sonucu: seçimleri Marksçı-Leninci konumlardan hareketle değerlendirmemek, sandıktan çıkan oyların sadece aritmetik değerleriyle yetinmek ve Marksçılığa-Leninciliğe tamamen yabancı bir kötümserlikle işçi sınıfı hareketini ilerici yurtsever güçleri toptan başarısız ilân edivermek oluyor. Seçimlere bel bağlamakla varılan böylesi bir sonuç, burjuvazinin seçim değerlendirmeleriyle üst üste düşmekle kalmıyor, emperyalizmin, gerici-faşist güçlerin dayatmaları başdüşmanın saldırıları önünde, sınıf savaşımının zorlukları önünde yılgınlık tehlikesi de yaratıyor.

TİP Merkez Yürütme Kurulu'nun, seçim sonuçlarının toplumumuzda bir sağa kayışı gösterdiğini saptaması ve bunun üzerinde demokratik güçleri, bilimsel sosyalizmi başarısız ilân etmesi işçi sınıfına, komünist harekete, demokratik güçlere, güvensizlik belirtmek oluyor.

Çıkış yolunu göstermek gerek.

TİP Merkez Yürütme Kurulu açıklamasında, gerici faşist güçlerin, şimdi ilerici güçlere karşı baskıyı, terörü daha da artıracaklarına işaret ediliyor. «Bu durumda saldırının püskürtülmesi, kazanılmış demokratik mevzilerin korunması ve olabildiği ölçüde ilerletilmesi demokratik güçler için daha büyük, yaşamsal önem taşımaktadır» deniliyor. Bunun gerçekleştirilmesi için yapılması gereken şey konusunda ise şöyle deniliyor: Tüm demokratik güçlerin iş ve eylem birliği ve bunu sağlamada bir kaldıraç görevi görebilecek olan bilimsel sosyalist hareketin tekleşmesi sorunu, daha ivedileşmiş olarak gündemdedir.»

Komünistler, emperyalizmin, NATO'nun dayatmaları karşısında, işbirlikçi tekelci burjuvazinin, gerici faşist güçlerin saldırıları karşısında, işçi sınıfının emekçi yığınların, tüm ilerici güçlerin kazanımlarını korumak ve daha da ilerletmek için, sosyalizme yolu açacak halkın demokratik erkinin kurulması için, tüm ulusal demokratik güçlerle eylem ve cephe birliğini her zaman savunagelmişlerdir. Kuşkusuz, işçi sınıfının birliğinin sağlanması, ulusal demokratik cephenin kurulması, herşeyden önce komünist Partisi'nin çok yönlü güçlenmesine, yığın bağlarını, yığınlar arasındaki etkisini artırmasına bağlıdır.

Çünkü Ulusal demokratik cephe içinde proletaryanın hegemonyasını sağlayacak olan budur. Ama komünistler, bu yolda, politik alanda eylem ve cephe birliği yapacakları parti ve örgütlerden ne ayrıcalıklı bir konum istiyorlar, ne de işçi hareketinin tek bir parti çatısı altında birleşmesini eylem ve cephe birliğinin bir koşulu durumuna getiriyorlar. Böyle bir tutum, arabayı atın önüne koşmak demek olur. İşçi sınıfının birliği perspektifi içinde başta komünist partisinin güçlendirilmesinin yanısıra, komünistlerle sosyalistler arasındaki eylem birliğinin, daha geniş işçi yığınlarını ortak savaşa çekmekte ileri bir adım olduğunu görmek gerek. «Nicel bakımdan güçleri ne olursa olsun, sosyalist partilerin komünist partisiyle eylem birliğine yönelmeleri, Türkiye'nin politik yüzünü değiştirecek çok önemli gelişmelere yol açacaktır.»

Türkiye Komünist Partisi'nin 17 Ekim günlü bildirisinde şöyle deniyor: **«...antiemperyalist, antitekelci demokratik dönüşümlerin gerçekleşmesi, sosyalizme yolun açılması; halkın ileri demokratik erkinin kurulmasına, böylesi bir hükümete bağlıdır. İşçi sınıfını, halkımızın çoğunluğunu, Türkiye Komünist Partisi'nin programında yer alan devrimci amaç çerçevesinde birleştirmek için, emperyalizmin dayatmalarına, gericiliğin askersel baskı rejimi girişimlerine karşı yığınların eylemini örgütlemekten, ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğini gerçekleştirmekten başka yol yoktur.»**

Sınıf savaşı her alanda, her gün, her an bu gerçeği kanıtlıyor. 14 Ekim seçim sonuçlarının da kanıtladığı gerçek, tartışmasız, budur. Seçim sonuçlarının TİP tabanında tartışmaya açıldığı bugünlerde, bu sorunlar, önemini daha da artırıyor. İşçi sınıfının birliğini gözeten, devrimi hedefleyen, hayatını bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm savaşımına adamış TİP'liler, bu gerçeklere gözlerini kapatamazlar. Komünistler, TİP'i, TSİP'i Kürt demokratlarını, CHP Sol kanadını, tüm devrimci güçleri, yığın çıkışlarında savaş alanlarında eylem ve cephe birliğine çağırıyor.

BİR ÇAĞ DEĞ

NEDEN sosyalizm? Bu sorunun en somut, en dolambaçsız cevabı sosyalizmin somut kazanımlarında, toplumlara ve insanlara neler verdiğinde, nasıl dev adımlar attırdığındadır. İlk sosyalist devrim ve ilk Sosyalist Devletin kuruluşundan 62 yıl sonra, bugün Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin kazanımları tüm parlaklığı ile gözler önüne serilidir. Devrimden 62 yıl sonra, araya giren ve görülmemiş bir yıkıntı yaratan İkinci Dünya savaşına rağmen, bugün Sovyetler Birliği ekonomik açıdan olduğu kadar, toplumsal örgütlenme, sosyal haklar, yaşam düzeyi eğitim, sanat, kültür, spor açılarından, yani hayatın tüm alanlarında dünyanın en büyük ve en ileri toplumlarından biri, hatta birincisi durumundadır.

Bu konuda emperyalizmin yalana dolana dayalı propagandası bile artık eski karalama yöntemlerini kullanamaz olmuş, sosyalist toplumun, en başta Sovyet toplumunun çeşitli alanlardaki üstünlüğünü tanımak zorunda kalırken, daha sinsi bir propaganda ve gerçekleri saklama yöntemlerine başvurmaya başlamıştır. Bu yöntemler esas olarak bambaşka yaşam normalarına sahip Sovyet toplumu ve Sovyet insanının yaşam düzeyi ile kapitalist toplumu, tüketim toplumundaki yaşam ve değerleri karşılaştırmaya, böylece elmalarla armutları kıyaslamaya ve sosyalist dünyayı kapitalist dünyanın örgütlenme biçimi ve değer yargılarıyla, bu gözlüklerden bakarak değerlendirmeye dayanır.

Oysa reel sosyalizmin, Sovyet toplumunun gerçeği nedir?

Ezilenlerin egemenliği

62 yıl önce, Büyük Oktobr devrimi ezenlerin, sömürenlerin egemenliğine, zorbalığına son verip, işçi sınıfının öncülüğünde tüm ezilenleri egemen ve efendi yaptı. İlk büyük ve olağanüstü kazanım, 62 yıllık tüm kazanımların üzerine temelleneceği sağlam dayanak buydu. Dünyanın ilk sosyalist devrimiyle birlikte, ilk sosyalist ülkede, SSCB'de, bir avuç sömürücü değil milyonlar iktidara geldi. Milyonlar, Komünist Partisi'nin öncülüğünde yepyeni bir toplum, sosyalist toplumu kurmaya başladılar. Ve artık her şey tüm olanak, kaynak ve zenginlikler, bir avuç sömürücünün tekelinden emekçi milyonlara açıldı. Devrimden 62 yıl sonra bugün, SSCB toplumunun ve halkının, her alanda attığı dev adımlar bu temel üzerinde yükseldi. Hak ve fırsat eşitliği edinen, kendi kaderlerini kendi ellerine alan işçiler, köylüler, emekçiler, ekonomiden eğitime, sanattan spora kadar her alanda büyük ve hızlı adımlar atarlarken üretim araçlarının kişisel mülkiyetinin kaldırılıp toplumsal mülkiyete dönüştürülmesi, insanlığın önünde geniş ve yeni ufuklar açtı. Bundan böyle ekonomik ve toplumsal gelişmeler nicel değişimler olmaktan çıkıp nitel dönüşümler haline geldi. Böylece geri Rusya toplumundan, dünyanın en büyük gücü Sovyetler Birliği'ne varıldı. Böylece 62 yılda, kapitalizm altında ancak birkaç yüzyılda gerçekleşebilecek ekonomik, teknolojik gelişmeler sağlanırken, insan yaşamında, kişinin gelişmesinde, değer ölçülerinde yepyeni ufuklara varıldı.

İşsizlik pahalılık tanımayan bir toplum

Günümüzde kapitalist dünyanın kapitalist sistem içindeki ülkelerin en önemli iki sorunu, kapitalist sistemin yapısında kaynaklanan işsizlik ve pahalılık. En «gelişmiş» denilen kapitalist ülkeler bile, işsizlik ve pahalılık çıkmazından kurtulamıyorlar. AET ülkelerinde 6 milyondan fazla işsiz sayılıyor. ABD'de gerçek işsizlik oranının yüzde 8'e çıktığı bildiriliyor. Türkiye'de bu oran yüzde 20 civarında. Emperyalist sistem içindeki geri kalmış ülkelerde işsizlik oranının yüzde 50'yi aştığına rastlanıyor. Pahalılık oranı, ülkemizde bir yıldan diğer yıla resmi istatistiklere göre yüzde 50'yi aşarken, gerçekte neredeyse yüzde 100'ü bulurken, en «zengin kapitalist ülkelerde yüzde 12'nin altına düşmüyor. İşsizlik ve pahalılığın tüm yükü emekçi sınıfların sırtına yükleniyor. Bu arada tekel kârları durmaksızın artıyor.

Buna karşılık Sovyetler Birliği'nde işsizlik daha 1930'larda, devrimin üstünden henüz 13 yıl geçmişken kökünden çözümlenmiş bir sorundur. Bugün Sovyetler Birliği'nde tam istihdam sağlandığı gibi, yer yer işgücü eksikliği bile görülmektedir. İşsizliğin ortadan kalkması ise doğrudan doğruya sosyalist ekonominin, üretim araçlarının kamulaştırılmasının ve merkezi planlamanın sonucudur. Sovyet Anayasası tüm yurttaşlara işgüvencesi vermekte. Sovyet yurttaşının iş bulmak diye bir sorunu, işsiz kalmak diye bir kuşkusu bulunmamaktadır.

Sovyetler Birliği'nde enflasyon ve fiyat artışları da, kapitalist ekonomide görüldüğü gibi zorunlu ve kaçınılmaz bir olay olmaktan uzaktır. Enflasyon sosyalist ekonominin bünyesinde yoktur. Bunun başlıca kanıtı, Sovyet ülkesinde enflasyonun sadece büyük savaş dönemlerinden sonra, ekonominin dıştan bu çapta sarsılması ile, Sovyet iktidarını izleyen savaş yıllarında ve İkinci dünya savaşını izleyen birkaç yılda ortaya çıkması, daha sonra böyle bir olgu görülmemesidir.

Kapitalist dünya insanı için akıl almaz bir şekilde, Sovyetler Birliğinde genel fiyat endeksi bugün 1955 yılına oranla yüzde 25 oranında daha düşüktür. Genel fiyat göstergesi ise 1970 yılı ile hemen hemen aynıdır. 1979 yılında gerçekleştirilen bazı fiyat artışları, genel bir fiyat politikasının parçasıdır ve bu fiyat artışları sadece mücevher, altın kürk, lüks restoran ve eğlence yeri hizmetleri, alkollü içkiler vs. gibi tüketime uygulanmış, buna karşılık temel gıda maddeleri, temizlik malzemesi, ev ve kültür araçlarının fiyatlarında indirim yapılmıştır.

Bu durum fiyatların merkezi ve planlı biçimde ele alınmasıyla mümkün olmaktadır. Fiyatlar, Devlet Fiyat komitesi tarafından saptanır, böylelikle fiyat anarşisinin ve enflasyonun önüne geçilmiş olur. Malın fiyatını belirlemede başlıca ölçü onun toplumsal gerekliliğidir. Toplumsal gerekliliği yüksek malların fiyatları düşük tutulur. Örneğin temel gıda maddeleri, çocuk giysi ve eşyası, eğitim malzemesi fiyatları maliyet fiyatlarının altında olduğundan aradaki farkı devlet sağlar. Bu finansmanın kaynağını ise devlet işletmelerinin kârları oluşturur.

Ücretler ve gelirler düşük mü?

Emperyalizmin Sovyetler Birliği konusundaki karşı propagandasının odaklaştığı noktalardan biri de Sovyetler Birliğinde ücretlerin kapitalist ülkelere oranla düşük olduğudur. Oysa, sosyalizmin en önemli kazanımlarından biri ücret politikasıdır. Bu konudaki yanılgı veya tahrifatın temeli sosyalist ücret ve gelir politikasının nitel farklılığıdır.

Ücret ve gelirlerin düzeyi, çıplak rakamlara göre değil, satınalma gücüne göre ölçülür. Öte yandan, satın alma gücündeki gelişmeler, satınalma gücünün artıp artmadığı dikkate alınır. En önemlisi de, çıplak ücret tek başına birşey anlatmaz. Bir kapitalist ülkede ücretler ne kadar yüksek görünürse görünsün, sağlık, eğitim, konut gibi temel gereksinmeler kamu tüketim fonlarından karşılanmadıkça, ücretli tüm bu hizmetlere ve benzerlerine ücretinin büyük bölümünü ayırdıkça, sosyalist ülkelerdeki ücretlerle kapitalist ülkelerdeki ücret düzeylerinin karşılaştırmasını yapmaya kalkışmak tümden yanlıştır.

İşte emperyalizm, antisovyet, antikomünist propagandasını bu baştan yanılgılı temel üzerine kurmakta, sosyalizmin kazanımlarını ve reel sosyalizmin başarılarını böyle gölgelemeye çalışmaktadır.

Sovyetler Birliğinde 1978 sonunda aylık **ortalama** ücret 159 ruble idi. Önce bu 159 rublenın satınalma gücünü görelim: Bir kilo et 1,6 ruble, bir kilo yağ 1,2 ruble, iyi cins bir erkek elbisesi 80-90 ruble, kent içi ulaşım, nereye olursa ve hangi kitle taşıma aracı ile olursa olsun 5 köpek (rublenin 20'de biri), tiyatro konser biletleri 1-3 ruble, sinema 30-50 kopek, deniz kenarı veya kır evlerinde üç haftalık bir tatil kişi başına 20-50 ruble arası, kreş, çocuk yuvası ücreti 10-12 ruble'dir. Ancak bu rakamlar da tek başına birşey anlatmayabilir. Bunlara Sovyetler Birliğinde kiraların 30 yıldır artmadığını, kiranın ücretin yüzde 4'ünü aşmadığını, 5-12 ruble arasında değiştiğini, tüm vergilerin ücretin yüzde 13'ünü aşamayacağını, tüm sağlık hizmetlerinin, eğitim hizmetlerinin, spor tesislerinden yararlanmanın, işyerleri düzeyinde tüm kültür hizmetlerinin ücretsiz olduğunu eklemek gerek. Yine işsizliğin ne olduğunun bilinmediği çalışmanınsa en büyük onur olduğu bir ülkede, bir aileden birkaç kişinin çalıştığı ve aile gelirinin bu toplama eşit olduğu da unutulmamalı.

Sovyet yurttaşlarının çeşitli hizmetlerden ücretsiz veya çok düşük bedeller ödeyerek yararlanabilmesi kamu tüketim fonları dediğimiz devlet bütçesinden ayrılmış sübvansiyonlarla mümkün olmaktadır. Kamu tüketim fonları olmasaydı, bir Sovyet ailesi oturduğu apartmana, çocuklarının kreşine, kültür etkinliklerine, tatiline ödediği bedelin beş ile on katını ödemek zorunda kala-

İŞTİREN 62 YIL

caktı. Tüm öğretim ve sağlık hizmetleri ücretsiz olmasaydı, sovyet yurttaşı, bu hizmetler için ayıracağı para yüzünden daha düşük bir yaşam düzeyine mahkûm olacaktı. Ama sosyalist ücret ve gelir politikası, 62 yılın en büyük kazanımlarından biri olarak bu sorunu çözümlemiştir. Bu yüzden de Sovyetler Birliğinde ortalama ücret, kapitalist ülkelerde kat kat fazla görünen ücretten çok daha yüksektir.

Ücret ve gelirlerle ilgili bir başka nokta. Sovyetler Birliğinde gelir ve kazanç düzeyinin herkes için eşit olmadığı, çeşitli meslek gruplarına göre gelir farklılıkları bulunduğu, bu farklılıklarının toplumsal farklılaşma yaratmasının önüne geçmek üzere, kamu tüketim fonlarından yapılan parasal ve diğer türden yardımların kullanıldığıdır. Başka bir deyişle, geliri ve mesleği ne olursa olsun, Sovyet yurttaşı ücretsiz tüm hizmetlerden, tüm olanaklardan eşit yararlanır. Bu yüzden de ücret artışlarından önce kamu tüketim fonlarındaki artışlar öne geçer. Bu durum sosyalizmin özünden ve amacından kaynaklanmaktadır. Ancak, bu ücretlerin artmadığı anlamına da gelmemektedir. Sovyetler Birliğinde belli bir plan dahilinde, çeşitli toplumsal grupların ücret ve gelirleri sürekli artış gösterir, üstelik de bu artış, kapitalist ülkelerde gözlendiği gibi parasal ücret artarken, pahalılık ve enflasyon yüzünden gerçek ücretlerin yani satınalma gücünün düşmesi anlamına da gelmez. Temel tüketim maddelerinin ve hizmetlerin fiyatlarının artmadığı, aksine yer yer düştüğü bir toplumda, her ücret artışı gerçek ücret artışıdır.

Sovyetler Birliği'nde geçen on iki yılda ücretler ve aylıklar yüzde 6-oranında artarken, yardımlar ve ücretsiz hizmetler yüzde 100 oranında artmıştır.

Ücret ve kamu fonlarından yararlanma toplamları 1940-1977 arasında şöyle bir gelişmeyi ortaya koyuyor. 1940'da kişi başına 24 ruble, 1970'de 263 ruble, 1977'de 384 ruble.

Sefil kulübelerden sosyal konutlara

Sosyalizmin, Sovyetler Birliği'ndeki 62 yıllık yolunun kazanımlarının başında konut politikasının geldiği bir gerçek. Batı propagandası bu konuyu çarpıtmak için de yıllar yılı elinden geleni yaptı. Bir odada birkaç ailenin barındığı, küçücük tek odalarda yaşandığı türünden bir propagandayı geliştirdikçe geliştirdi. Devrimin ilk yıllarında ve ikinci dünya savaşı Sovyetler Birliğinin büyük kentlerinin bir çoğunun, neredeyse üçte ikisini tümden yıktığı dönemlerde, gerçekten de büyük bir konut sıkıntısı ve darlığı vardı. Çarlık döneminde sefil kulübelerde, sokaklarda, sefalet yuvalarında yaşayan milyonların, en kötüsünden bile olsa bir dam altına sokulabilmesi gayretleri emperyalizmin çirkin propagandasının temelini oluşturur. Ancak, Sovyet toplumunun en hızlı adım attığı ve en büyük çabaları gösterdiği alanlardan biri konuttur.

Sovyet Anayasasının 44. maddesi, Sovyet Devletinin, tüm Sovyet ailelerini mümkün olan en kısa zamanda en kaliteli barınaklara kavuşturacağı yolunda bir taahhüttür. İkinci dünya savaşını izleyen son 30 yıl içinde, yılda ortalama iki milyon apartman dairesi yapılmış ve 240 milyon nüfusa yeni konut olanakları sağlanmıştır. Sadece 1979 yılı için konut hedefi 530 bin yeni konforlu dairedir. Şimdi, konut çalışmaları, artık, «herkese, her aileye bir konut» aşamasından, daha konforlu, daha kullanışlı ve daha büyük konutlara yönelmiştir.» Bir odada oturan bilmem kaç aile karşı propagandasına rağmen, gerçekte, bugün Sovyetler Birliğinde, kentsel bölgelerde kişi başına 12,3 metrekare konut alanı düşmektedir.

Sovyetler Birliğinde, nüfusun bü yük çoğunluğu devlet tarafından yapılan ve kiracıların hizmetine çok küçük kiralar karşılığı sunulan konutlarda oturur. Ayrıca daire sahibi olmak da olanaklıdır. Devlet konutlarında kira, elektrik, su, telefon, ısıtma dahil, aile bütçesinin ortalama yüzde 4 veya 5'ini geçmez. Bu kiralar 1928'den bu yana değişmemiştir.

Apartmanların yüzde 80'inde merkezi ısıtma, yüzde 88'inde gaz, yüzde 74'ünde ayrı banyo, yüzde 90'ında kanalizasyon vardır. Bu oranlar dünya konut normlarına göre en yüksek modern konut normlarıdır.

Sosyalizm 62 yılda, Sovyet insanını, Sovyet emekçisini sefil kulübelerden insanca yaşanır modern konutlara kavuşturmuştur.

Yarınlarına güvenle bakan insanlar

Sosyalizmin 62 yıllık yolunun sosyalist toplumun insanlarına kazandırdığı başlıca olanaklardan biri geleceğe güvenle bakmaktır. Sosyalist toplumun insanları, işsiz kalma, işsiz kalır veya hastalanırsa ailesinin perişan olması, yaşlılığında orta da kalma ve sefilolma gibi, tüm kapitalist ülkelerde emekçi sınıfların derdi ve kuşkusu olan korkuların ötesinde yaşamaktadır. Sadece emeklilik sistemine bir göz atmakla yetinirsek bunu görmek olanaklıdır. Sovyetler Birliği'nde emeklilik yaşı kadınlar için 55, erkekler için 60'dır.

Sovyetler Birliği'nde halen 50 milyon emekli vardır: hepsi emekli maaşı alırlar ve bu maaşların ödenmesi için çalıştıkları sırada maaşlarından ücretlerinden hiçbir kesinti yapılmaz. Emekli maaşları önceki ücret ve aylıkların yüzde 50-55'i oranındadır. Ancak en düşük gelir gurubundakiler eski ücretin yüzde 100'ünü alırlar. Öte yandan emeklilerin oturdukları daireye en düşük kirayı ödemek gibi ayrıcalıkları da vardır. Emeklilik maaşının yanısıra, savaş malüllerine, sürekli iş hastalıkları olanlara, körlere, sakatlara, evin geçimini sağlayan kişiyi yitiren ailelere devletçe maaş ödenir. Ayrıca emeklilik yaşı gelen sağlam kişi işinde çalışmaya devam etmek isterse, tam aylığını alarak çalışabilir.

Ana ve çocuk haklarında eşi görülmemiş bir aşama

Sovyetler Birliğinde sosyalizmin topluma ve kişiye getirdiği önemli olanaklardan biri de ana ve çocuk sağlığı, kadın ve çocuk haklarının tam sağlanmasıdır.

Sosyalist toplumda, kadınların ekonomik hayata tam katılmaları ve sömürünün ortadan kaldırılması ile, kadın erkek eşitliği sadece kâğıt üzerinde değil gerçek hayatta, tam olarak sağlanmıştır. Kadınlar siyasal hayatta yönetici olarak da erkeklerle eşit düzeyde katılırlar. Yüksek Sovyet'te son olarak 475 kadın temsilci yer aldığı gibi, kırsal alanlarda ve kentlerde, yerel yönetimler ve parti yöneticileri düzeyinde milyonlarca kadın vardır. Kadınlar toplam sanayi ve büro çalışanlarının yüzde 51'ini oluşturmaktadır. Adalet mekanizmasında çalışanların yüzde 32.5'i kadındır.

Ana olarak kadın, Sovyetler Birliğinde, dünyanın hiçbir ülkesinde sahip olmadığı hak ve olanaklara sahiptir. Ülke çapında 10 binden fazla kadın ve doğum merkezi 220 bin doğum yatağı bulunmakta, her kadın doğum öncesinde ve doğum sonrasında evine kadar gidilerek özel bakım görmektedir. Bu hizmetler tümüyle ücretsizdir. Ayrıca, çocuk nüfusu başına kreş kapasitesi açısından Sovyetler Birliği dünyada birincidir. Halen ülkede 120 bin ana okulu ve kreş vardır; buralarda 13 milyon çocuk bulunmaktadır. Her yıl 2 bin 500 yeni ana okulu hizmete açılırken devletin çocuk başına yaptığı yıllık harcama 450 rubledir.

Sovyetler Birliğinde çocukların «tek ayrıcalıklı sınıf» kabul edilmesi çocuklara verilen önemi başka hiçbir göstergeye gerek kalmadan ortaya koyar. Çocuk eşya ve giyimi bile devlet sübvansiyonu ile çok düşük fiyatlarla satılır. Çocukların eğitim, sağlık ve diğer hizmetler ise ücretsizdir.

Eğitimde dev aşama

Tüm kapitalist ülkelerin aksine Sovyetler Birliği'nde ilk okuldan Üniversiteye, meslek eğitimine kadar tüm eğitim hizmetleri ücretsizdir. Bugün, tüm Cumhuriyetleriyle Sovyetler Birliği'nde, yaşları doksanın üzerindeki çok küçük bir azınlık haricinde okur yazarlık oranı yüzde 100'ü bulmaktadır. Çarlık Rusya'sında yüzde 14'ü aşmayan okur yazarlık oranındaki bu dev artış yanında, Sovyetler Birliği'nde 8 yıllık zorunlu ilk öğretim hayata geçirilmiştir. 1940 yılında 47 milyon 600 bin olan okul sayısı 1979 yılında 95 milyon 500 bine yükselmiştir. Tüm okullar, ülkenin hangi bölgesinde olursa olsun aynı düzeyde eğitim verir, aynı kalite öğrenim sağlar.

Sovyetler Birliği'nde 62 yılda gidilen yol, kültür, sanat, spor ve toplumsal yaşamın tüm alanlarında aynı dev adımları göstermekte, tüm bu alanlarda, sosyalizmin kazanımları aynı parlaklıkla ve emperyalist propagandanın asla gölgelendiremiyeceği biçimde yansımaktadır.

Sosyalizm övgüsü, sosyalizme ve Sovyetler Birliği'ne bağlılık sübjektif, duygusal bir tavır değil, somut kazanımların görülmesi ve değerlendirilmesinin zorladığı kaçınılmaz bir gerçektir. Sovyetler Birliği'nin 62 yılda aldığı yol ve insanlarına sağladığı olanaklar bunun kanıtıdır.

Çin militarizmi Batı Avrupa'dan "modernleşme" kredisi istiyor

Batı Avrupa gezisi sırasında, Hua, en çok antisovyetizmi ile ünlüİngiltere Başbakanı Bayan Thatcher ile anlaştı.

ÇİN Komünist Partisi Başkanı ve Başbakan Hua Kuo Feng, üç haftalık uzun bir Batı Avrupa gezisine çıktı. Feng, AET ülkelerinin ve Batı Avrupa NATO ülkelerinin çerçevesini oluşturan Fransa, Federal Almanya, İngiltere ve İtalya gezisinde maocu ihaneti bir kez daha sergiledi. Feng, verdiği bütün demeçlerde silahlanma yarışının hızlandırılmasını istedi; «Sovyet tehdidi» masalıyla korku salabileceğini sanarak Avrupa kıtasında gerginlik havası yaratmaya kalkıştı. Özellikle de, son günlerde yumuşama havasının odak noktasına gelen NATO'nun yeni nükleer roketleri konusunda Pentogon'un politikasıyla çakıştı: bu roketlerin Batı Avrupa'ya yerleştirilmesinde ABD'den sonra ikinci derecede söz sahibi olan Federal Almanya'nın, bu roketleri kabul etmesini ısrarla istedi.

NATO'nun bu yeni nükleer roket planının gerçekleşmesi Pekin yönetiminin arayıp da bulamadığı bir nimet durumunda. Bütün dünyada hegemonya sağlayacak bir devlet yaratma peşinde olan Pekin, dünya çapında gerginliğin artmasını politikasına uygun buluyor. Böyle bir ortam, onun «dört modernleşme» adı altındaki muazzam silahlanma programını gerçekleştirmesine olanak sağlayacak. Bu nedenledir ki Feng'in Avrupa gezisi sırasında, Çin savunma bakanının basında çıkan bir yazısında bilinen savaş kışkırtıcısı propaganda sürdürülerek, pek yakında bir dünya savaşının patlamasının kaçınılmaz olduğu, Çin'in de hızla silahlanması, hem de nükleer silahlarla silahlanması gerektiği üzerinde duruldu.

Feng, Batı Avrupa gezisi sırasında önemli silah anlaşmaları imzalamadı. Ama Batı Avrupa'yı, Pekin yönetiminin «dört modernleşme» programının gerçekleştirilmesine yardımcı olmaya, antisovyet politikasına destek göstermeye çekmek istedi. Bu nedenle, gezi öncesinde, ABD'nin, Batı Avrupa'nın ve Çin'in «Sovyet tehdidi»ne karşı birleşmesi isteğini tekrarladı. Bu arada, resmi Çin basını yeniden başlatılan Sovyet Çin görüşmelerinin Pekin tarafından sürüncemede bırakılacağının açık işaretlerini verdi.

Ancak Çin ekonomisi, «dört modernleşme»yi gerçekleştirmek için gereken ekonomik ve parasal olanaklara sahip değil. Bu nedenle Feng son gezisinde, hemen gerçekleşecek silah alımlarından çok (bunlara hemen ödeyecek parası yok) Çin'in Batı Avrupa'ya ihracatını artırarak döviz elde etme ve ayrıca Batı Avrupa bankalarından kredi bulma yollarını aradı. Batı'nın sanayi devleri ise, Çin'in ekonomik potansiyeli hakkındaki ilk hayallerinin suya düştüğünü gördüklerinden artık eskisi kadar istekli değiller.

Çin'in döviz rezervinin çok düşük olduğu ayrıca kısa sürede önemli bir döviz sağlayacak bir ekonomiye ve ihracat potansiyeline sahip olmadığı artık Batılı iş çevrelerince iyi biliniyor. Bu durum, Çin'in yakın zamanlardaki «Batıya açılma» dönemi sırasında dev tekellerin görüşme masasına getirdikleri 30 milyar dolarlık tekliflerin çoğunun sürüncemede kalmasına neden oldu.

Bu durum kendini, Çin'in dört Batı Avrupa ülkesiyle imzaladığı ekonomik anlaşmaların pek büyük çaplı olmamasında da gösterirken, Feng'in politik açıdan da pek başarıya ulaştığı söylenemez. Batı Avrupa'nın NATO üyesi ülkeleri şu sırada kendilerini zaten iki ateş arasında buluyorlar. NATO'nun Avrupa üzerine yeni nükleer programı tam görüşülmeye başlanacaktı ki sosyalist sistemin barış taarruzunun yeni bir hamlesi onları köşeye sıkıştırdı: Sovyetler Birliği'nin son önerileri NATO'nun yeni planından vazgeçmesi için yeterli ve ikna edici bir neden olarak ortada duruyor. Batı Avrupa ülkeleri yöneticileri dünya halkları önünde son derece büyük sorumluluk taşıyan kararlar vermek zorunda kaldılar. Böyle bir ortamda gerekli dikkati göstermek gereği duyan 3 Batılı ülke yöneticileri (İngiltere hariç) Feng'in antisovyet çağrılarına cevap vermediler. Bu havanın farkında olan Feng de çoğu zaman daha «ılımlı» konuşmalar yapmak gereği duydu. Ancak Feng, İngiltere'ye ayak basar basmaz barış davasına yaptığı saldırıların dozunu birden artırdı. Antisovyetizmi ile tanınan Başbakan Thatcher ile yaptıkları görüşmelerde, Fransa ve Federal Almanya'nın aksine, bütün politik konularda görüş birliğine vardıkları açıklandı.

Feng Batı Avrupa'da politik ve ekonomik amaçların yanısıra askeri amaçlar peşinde de koştu. Feng'in Fransa'dan taktik nükleer silah almak için görüşmeler yaptığı haberleri Fransız basınına sızdı. Gittiği bütün ülkelerde sanayi tesislerinin yanı sıra askeri tesisleri ve fabrikaları da gezdi. Vietnam'a, Laos'a, Kamboçya'ya yapacağı saldırılarda kullanacağı, Hindistan, Butan, Burma, Nepal ve Taylan'da beslediği provokasyon çetelerine, ya da Umman'a gönderdiği askerlere vereceği silahları, satın almadan önce tek tek inceledi.

Feng bu arada, Türkiye'de de iyi bilinen maocu-faşist işbirliğine taze örnekler verdi. Federal Almanya'da iken faşist Strauss ile yaptığı görüşmede, bütün konularda, tam bir görüş birliğine vardı. «İki Almanya'nın birleştirilmesi gerekir» gibilerinden demeçler vererek Federal Alman emperyalizminin en militarist çevrelerinin «yeniden diriliş» özlemlerini dile getirdi.

Çin'li liderler dünya Hegemonyası özlemlerini gizlemiyorlar. Resmi Çin basını, «21. yüzyıl Çin yüzyılı olacaktır» diye yazıyor. Özellikle Sovyetler Birliği'ne karşı «Çin kozu»nu oynamak isteyen en saldırgan Batılı çevreler Çin'i silahlandırma politikasıyla dünyanın başına yeni bir savaş tehlikesi çorabı örüyorlar.

Maoculuğun ve en saldırgan emperyalist çevrelerin bu iki «ikili oyununa» karşı başta dünya barışının kalesi Sovyetler Birliği, sosyalist sistem, kapitalist ülkeler proletarya ve emekçileri, dünya halkları, tüm barıştan yana güçler uyanıklığı bırakmıyor, bırakmayacak.

8. Kongreden sapma Çin'i Batı'ya muhtaç hale getirdi

ÇİN'de temel besin maddelerinin birçoğunun fiyatına 1 Ekim'den başlayarak yüzde 30 zam yapıldı. Bu arada 100 milyon kişinin ücretlerine yüzde 10-16 arası bir artış getirildi. Çin hükümeti bu para operasyonunun ardından hükümetin eline 5 milyar yuan geçeceğini de açıkladı. Şüphe yok ki bu para Çin'in askeri hazırlıklarına harcanacak.

Çin'de kentlerde yirmi milyondan çok işsiz bulunuyor. İşsizlerin çoğu genç insanlar. 100 milyonun üzerinde insan kronik açlık çekiyor. Yaşam koşullarının kötüleşmesine karşı protesto gösterileri artış alışılmış duruma geldi.

Çin'in bu durumu, milliyetçi kösteklenmelerin, proletarya enternasyonalizminden, Marksizm-Leninizmden sapmanın, varolan sosyalizmi deneyimini inceleyip yaratıcılıkla uygulayamamanın sosyalizm için yarattığı tehlikeleri ortaya koyuyor.

Otuz yıl önce 1 Ekim Çin Devriminin ardından kurulan yeni Çin devleti, sömürüyü ve ulusal baskıyı ortadan kaldırmayı, ekonomi ve kültürde demokratik dönüşümler gerçekleştirmeyi, sosyalizm kuruculuğunun önkoşullarını oluşturmayı kendine hedef almıştı. Çin Devrimi, Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi'nde esin kaynağını bulmuş, bu devrimin gerçekleştiği ülke Çin halkının en yakın yardımcısı olmuştu. Sovyetler Çin emekçilerinin devletini ilk tanıyan ülke oldu. 1950'de iki ülke arasında imzalanan ve geçtiğimiz yıl maocu liderlik tarafından iptal edilen Dostluk, Bağlaşıklık ve Yardımlaşma Antlaşması Çin'in emperyalistlere karşı savunmasında temel bir dayanaktı. Daha sonra, aynı kardeşçe yardım, Çin'in kalkındırılmasında da sürdü.

Çin ekonomisinin canlandırılmasından sonra, 1956 yılında yapılan ÇKP 8. Kongresi, sosyalizmin temellerinin hazırlanması için genel doğrultuyu çizdi. Sağ kanat milliyetçi unsurların bu doğrultuyu etkisiz kılma ve volantarist «hızlandırılmış sosyalizm kuruculuğu» kavramlarını bunun yerine geçirme girişimleri boşa çıkarıldı.

8. Kongre, nüfusun yüzde 85'inden çoğunu geri kalmış köylülerin oluşturduğu; pederşahi prekapitalist ekonomik yapıların halâ var olduğu; gerek nüfusun gerekse Komünist Partisi üyelerinin yalnızca çok küçük bir bölümünü işçi sınıfının oluşturduğu, feodal ve küçük burjuva milliyetçiliğin ve Büyük Han ideolojisinin halâ geniş bir tabana sahip olduğu bir ülkede, sosyalist devrimin karşısında duran büyük güçlükleri ciddiyetle gözönündetutmuştu.8. Kongreden sonraki 10 yıl içinde Çin'in kaydettiği büyük ilerleme, Sovyetler Birliği'nin ve Sosyalist ülkelerin verdikleri yardımlar ve Çin'in barışçı dış politikası sayesinde sağlandı. Ama, ideologları Mao olan milliyetçilerin ve hegemonyacıların konumları yavaş yavaş güçlendi ve bu güçler 1950'lerde, iç ve dış politikada bir dönüş olmasını sağladılar. Zigzagların, bir uçtan bir uca savrulmaların, «büyük zıplayış»ların, «halk komünleri»nin, tüm ülkeyi, insanların zihinlerini tahrip eden «kültür devrimi»nin altında bu dönüş yatmaktadır.

«Kültür Devrimi»nden sonra herşey tersine döndü: Dostlar düşman, düşmanlar dost ilân edildi.

Mao'dan sonraki yöneticiler, o yıllarda ülkenin uğradığı yıkımı gizlemiyorlar. ÇKP Başkanı Feng, «ülkenin iflasın eşiğine geldiğini» açıklıyor. Ama şimdilik liderlik bütün bunları ya Mao zamanındaki «yetersiz önlemler»e, ya Lin Biao'nun ve «dörtler çetesi»nin «kötülüklerine» bağlıyor, «yeni bir uzun zıplayış» gerçekleştirilmesi ve «dört modernleşmeye» gidilmesi girişiminde bulunuyor.

Pekin'de, yasadışı uygulamalara, baskıya, açlığa, işsizliğe karşı mitinglerin arkası artık kesilmiyor. Ülkenin çeşitli yerlerinde artık, maoculuğu lanetleyen ve 8. Kongre'nin doğrultusuna dönülmesi için çağrı yapan bildiriler dolaşmaya başladı.

30 yıl önce büyük bir devrimi gerçekleştirmiş olan Çin halkı elbette uyanacak ve proletarya enternasyonalizmine, devrimci geleneğine dönecek.

EL SALVADOR'DA DARBE!

ABD'nin müdahalesi tarihin akışını değiştiremiyor!..

EL Salvador diktatörü Romero 16 Kasım'da kısa bir askeri operasyonla devrildi. Birçok eyalet merkezini ve başkentin çıkış yollarını denetim altına alan darbeciler diktatöre ülkeden çıkması için süre tanıdılar. Darbeyi gerçekleştiren iki albay, girişimlerinin ülkede «kaosu önlemeye» yönelik olduğunu açıkladılar.

Darbeden kısa bir süre sonra yayılan haberlerden, darbenin 6 ay öncesinden ABD'nin bilgisi dahilinde planlandığı, iki hafta öncesinden de ABD'nin El Salvador büyükelçiliğinin, «bütün hazırlıkların tamamlandığından» haberdar edildiği anlaşıldı.

Amerikan emperyalizmi Nikaragua'da gerçekleştirmediğini El Salvador'da gerçekleştirebilmek için erken davranmaya karar vermiş, diktatör, halk muhalefeti tarafından devrilmeden, onu «liberal» bir hükümetle değiştirmişti. Olayın öncesi göz önüne alındığında bu konuda şüphe kalmıyordu. Bir zamanlar Nikaragua diktatörü Somoza'yı istifa etmeye ikna etmek için mekik dokuyan William Bowdler (ABD Dışişleri Bakanlığı haberalma şefi) ve ABD Dışişleri Bakanı yardımcısı Viron Vaky, Somoza'nın devrilmesinden sonra El Salvador'da devrimci kabarışın hızla yükselmesi üzerine son aylarda sık sık Romero'yu ziyaret etmiş; bazı «reformlar» uygulaması, seçim tarihini öne alması için baskı yapmışlardı. Vaky, ABD Senatosu Dış İlişkiler Komitesi'nde temasları hakkında bilgi verirken, El Salvador'u Latin Amerika'nın patlamaya en hazır ülkesi olarak tanımlamıştı.

Darbeden üç saat sonra tepki gösteren ABD Dışişleri Bakanlığı, olayı «cesaret verici» olarak tanımladı. Romero'yu ve ondan önceki diktatörleri ayakta tutan «14 Aile» oligarşinin örgütü «Özel Sektör Birliği» de, yeni cunta hakkındaki görüşünü, «şimdi tek alternatif budur» şeklinde ifade etti.

SKP VE DEMOKRATİK GÜÇLER KOŞULLU DESTEK BELİRTTİLER.

Salvador Komünist Partisi, Romero'nun devrilmesinin, bu aşamada yine de halkın çıkarlarına olduğunu açıkladı. Yönetimi alan cunta, bazı demokratik reformları gerçekleştirmeyi, bu arada Komünist aPrtisi'ni legalleştirmeyi vaad etmişti. Salvador Komünist Partisi ve bu partinin de içinde yeraldığı 14 örgütten oluşan «Halk Forumu Bloku», demokratik planda verdiği sözleri tutma koşuluyla, şimdilik cuntayı destekleyeceklerini açıkladılar. Yapılan görüşmeler sonucunda «Halk Forumu» içinde yer alan Sosyal Demokrat nitelikli Ulusal Devrimci Hareket Partisi Genel Sekreteri Guillermo Manuel Ungo oluşturulan 5 kişilik cuntaya dahil edildi. Burada hazırlanan program, hükümetin kurulmasına kitle örgütlerinin de katılmasını, güvenlik güçlerinin ve yerel yönetimlerin yeniden örgütlenmesini öngörüyor.

Cunta, darbenin hemen ardından Anayasa'yı bir ay askıya almış, sıkıyönetim ilan etmiş, Meclisi dağıtmış, gösterileri yasaklamış ve hem sağ hem de sol örgütlerin silahlarını bırakmasını istemişti. Gerilla örgütlerinin ilk andaki tepkileri çelişkili oldu. İki tanesi, cuntayı koşullu olarak destekleyeceğini açıklarken diğer ikisi silahlı eyleme geçti. Darbenin ilk iki günü şiddet hızla tırmandı ve karşılıklı olarak ölenlerin sayısı 100'ü geçti. Bu arada cunta siyasal af ilan etti ve Komünist Partisi dahil tüm partilerle görüşmeler başladı. Romero'nun en önemli 10 generali yurt dışına kaçmıştı. Cunta ordudaki albayların yüzde 85'ini de kendisi emekliye ayırdı. Ayrıca, sıkıyönetimin kaldırılacağını, gösteri yasağından vazgeçileceğini ilan etti. İki gerilla örgütünün konsolosluk işgali eylemleri sırasında, politik tutuklu 150 kişi serbest bırakıldı. Cunta, elinde bundan başka tutuklu olmadığını, varsa nereye hapsedildiklerini bilmediğini bildirmişti. Bu arada Romero'nun yarı askeri örgütünün şefi tutuklandı. Cunta, insan haklarına saygı göstereceğini, tüm politik partilerin yanı sıra sendikaları serbest bırakacağını, bir tarım reformu yürürlüğe koyacağını, ülkenin ekonomik gelişimi doğrultusunda önlemler alacağını, toplumsal ve politik yaşamda demokrasiyi genişletecek daha başka bazı önlemler getireceğini bildirdi. Sol güçlerin hükümette temsil edileceklerine söz verdi. Bu arada Gerilla örgütlerinin çatışmalarla geçen işgalleri sonunda bir anlaşmaya varıldı ve işgal kaldırıldı.

Son durumda, gelişmeler kesin bir netliğe kavuşmamış olmasına karşın, El Salvador Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Jorge Handal'ın bir yıl önceki sözleri bugünkü duruma ışık tutuyor: «Özel ya da yapısal nedenlerden ötürü her nerede devrim ve karşı devrim güçleri arasındaki yarışma devrimci bir patlama şeklinde gelişmezse orada bunalımdan sıyrılmak için başka bir burjuva biçim kullanma sözkonusudur. Bu, eğer başarılabilirse, ancak burjuva - liberal demokrasi şeklindeki bir politik rejimle başarılabilir. Her durumda, burjuva seçenek, bağımlı kapitalizmin bir başka evresine yönelik bir adımdan başka anlama gelmez. Bu, ülkemizin deneyimince de doğrulanmaktadır..

«Ancak, bunalımdan sıyrılmanın burjuva demokratik ve faşist biçimlerinin sonu olarak aynı stratejik amaçlar taşıması gerçeği, bu yolları savunan güçler ve çevreler arasında hiçbir çelişki olmadığı anlamına gelmez. Devrimci güçler bunlar arasında bir ayırım yapmakta ve bunu devrimi geliştirmek iç kullanmaktadırlar.»

Salvador Komünist Partisi, darbeden sonra yaptığı açıklamada da, diktatör Romero'nun devrilmesinin, tarihsel sürecin bir bölümünü oluşturduğunu ve halkın çıkarlarına olduğunu, ancak bunun henüz tam bir utku sayılamayacağını açıkladı. SKP, cunta hakkındaki verilerin henüz yetersiz olduğunu belirterek, bundan sonra, halkın çıkarları doğrultusunda ve halkın en geniş katılımıyla yeni adımlar atılmasının şart olduğunu, özellikle sokağa cıkma yasağının kaldırılmasının, yönetim organlarından, ordudan ve güvenlik güçlerinden faşistlerin tamamen uzaklaştırılmasının, ivedi sorunların çözümlenmesinde ayırım gözetmeksizin bütün örgütlerle diyaloga girili Salvador'da bundan sonraki gelişmeler, yine işçi sınıfının, kitlelerin onların öncüsü Salvador Komünist Partisi'nin savaskanlığına bağlı kalıyor. Cuntanın verdiği sözleri tutmasının önkoşulu gibi, devrimin ve gerçek halk egemenliğinin önkoşulu da bu...

EL SALVADOR

- **Nüfus:** 4 milyon 800 bin
- **Alan:** 21 bin 400 kilometre kare
- **Ekonomi:** Kişi başına 0,3 ar ekilebilir toprak düşüyor. Toprağın yüzde 85'i «Ondört Aile» klanında. Geniş kahve pamuk, şeker kamışı plantasyonları var. Nüfusun yüzde 90'ı çiftliklerde, toprak sahipleri hesabına çalışıyor. Kırsal alanda yılın yalnızca üçte birinde alanda çalışma olanağı var (ayda ortalama 10 dolar gelirle).

Ekonomi büyük ölçüde yabancı sermayeye bağlı ülkede 40 kadar ABD, Japon ve Federal Alman şirketi var. Devlet sektörü çok zayıf. Sanayi ulusal gelirin yalnız yüzde 20'sini sağlıyor. İhracatının yüzde 42'sini kahve, yüzde 10'unu pamuk oluşturuyor.

İşsizlik oranı çalışabilir nüfusun yüzde 56'sı.

Her 10 bin kişiye bir doktor düşüyor.

Canlı doğan 1000 çocuktan 52,4'ü ölüyor. Ortalama yaş 55'i aşmıyor.

Bolivya' da eylem birliği diktatörlüğe geçit vermeme savaşımını sürdürüyor

DÜNYADA darbeler ülkesi olarak tanınan Bolivya'da, Komünist Partisi'nden hükümetteki muhafazakârlara kadar geniş bir yelpazenin gerçekleştirdiği eylem birliği, yeni bir askeri darbe girişimine geri adımlar attırdı. 1 Kasım 1979'da iktidara el koyan Albay Natusch 7 Kasım'da, «ulusal ve uluslararası güvene sahip olmadığımı anladım» diyerek geri çekilmek zorunda kaldı. Toplanan parlamento Natusch'u tanımayarak eski başkanı göreve çağırdı.

Natusch'un «ulusal güven»e sahip olmadığı gerçekten açıktı. Demokrasiyi koruma ilkesi çevresinde birleşen 28 örgüt Demokrasiyi Savunma Komitesi'ni kurdu, devrilen başkan Arze'nin sürgün hükümetini yaşattı ve ağır kurbanlar pahasına diktatör heveslisini dize getirdi. Bu geniş platform, bu yılın başlarında sona erdirilmiş olan askeri rejimden bu yana pek temizliğe uğratılmamış ordu içinde de güçlü yandaşlar buldu. Birçok birlik göstericilerin saflarında çarpışmalara katıldı. İşçi sınıfı, bir anda bütün ülkede başlattığı politik genel grevle, uçaklardan açılan yaylım ateşine karşın sürdürdüğü barikat savaşlarıyla antifaşist direnişin omurgasını oluşturdu. Albay Natusch'un bu kadar soyutlanması, bazı politik partilerin ikircimlerini de giderdi ve bunlar, Natusch'un görüşme isteklerini geri çevirdiler.

Natusch'un «uluslararası güvene sahip olmadığını anlamasına» gelince. Natusch elbette ki dünya ilerici güçlerinden destek beklemiyordu. Onun asıl yakındığı, darbe girişiminin ABD emperyalizminden destek görmemesiydi. Devrimlere gebe bu bölgede ABD'nin bir liberalleştirme süreci başlatmaya çalıştığı sırada Natusch'un askeri rejim girişimi, ABD'nin niyetlerine aykırı düşüyordu. ABD, Natusch'un iktidarda tutunma şansının da bulunmadığını anlayınca Natusch'u desteklemedi.

Eylem birliği platformunun Natusch'a geri adım attırmasıyla sıkıyönetim kaldırıldı, parlamento çalışmaya başladı ve seçimlerin, daha önce ilân edilen tarihte yani Mayıs 1980'de yapılacağı açıklandı. Ama Natusch devlet başkanlığından vazgeçmek istemedi. Yasal başkan Arze yerine, ülkeyi, meclis başkanıyla beraber yönetmeyi önerdi. Demokrasiyi Savunma Komitesi'ne yaslanan Arze, böyle bir oldu-bittiye izin verilmeyeceğini açıkladı ve parlamentoda görevin Arze'ye ait olduğunu bildirdi. 1979 başındaki seçimlere birbirlerinin rakibi olarak katılmış partileri ve politik blokları birleştiren Demokrasiyi savunma komitesi, antifaşist eylem birliğinin ürünü olarak henüz birliğini koruyor. Bu Komitenin bir cepheye dönüşüp dönüşmeyeceğini söylemek için erken. Ama, Komite içinde yer alan ve antiemperyalist programa sahip Demokratik Halk Birliği'nin iç ve dış gericiğin planlarını teşhir ederek bu deneyden daha güçlü çıkacağına şüphe yok.

Brezilya Komünist Partisi son gelişmeleri değerlendirdi

BREZİLYA Komünist Partisi Merkez Komitesi, Parti'nin 7. Kongresi'nin yapılması kararını aldı. BKP MK'nin kararında, diktatörlüğünün Partiye yönelttiği ağır darbeler nedeniyle 1967'de yapılan 6. Kongre'den bu yana kongre toplanamadığı, ancak Parti'nin önündeki görevlerin, 1973 Tüzüğüne uygun bir Kongrenin toplanmasını gerektirdiği ayrıca Parti'nin ve Parti liderliği çalışmalarının yeniden örgütlenmesi sürecinin ve Tüzük ve Merkez Komitesi çevresindeki birliğin sağlanmasının da yeni bir kongreyi zorunlu kıldığı açıklandı.

BKP MK'nin 7. Kongreyi toplama kararında Brezilya'daki son gelişmeler de geniş olarak ele alındı. Bu değerlendirme özetle şöyle:

1974 ve 1978 seçimlerinde ağır bir darbe yiyen diktatör Geisel hükümeti yerine, Figueredo hükümeti kuruldu. Bütün muhalefet güçlerini kendinde toplayan legal Brezilya Demokratik Hareketi partisi her iki seçimde de çok büyük oranda oy aldı. Bu, Geisel'in «demokratikleşme» planının kimseyi aldatamadığını gösterdi. Diktatörlüğe karşı çıkan güçlerin yararına sonuçlar veren 1978 seçimleri kampanyası ise, kitlelerin geniş çapta harekete geçirilmesi, ülke sorunlarının açık olarak tartışılabilmesi, rejimin adli ve yasal çerçevesini güçlendirme planlarına güçlü bir darbe indirilmesi olanağını verdi. Figueredo hükümetinin işbaşına geldiği ortam, daha önceki diktatörlük rejimlerinin karşılaştığı ortamdan önemli ölçüde değişiktir. Şimdi halk muhalefeti büyüyor, rejim artık tam bir iktidara sahip olamıyor. Diktatörlük, 5 numaralı yasayı kaldırmak, parlamenter dokunulmazlığı tekrar tanımak, politik tutukluları bırakmak, sürgünlere geri dönme izni vermek, yavaş yavaş demokrasiye geri dönüleceğini ilan etmek zorunda kaldı. Rejim içindeki çelişkiler büyüyor. Ordu için de, iktidar partisi ve hatta hükümet içinde, keskin çelişkiler ortaya çıkıyor. Rejim gün geçtikçe yalıtlanıyor ve toplumsal tabanı daralıyor. Buna, ülkedeki ekonomik ve toplumsal bunalım eşlik ediyor. Diktatörlüğün içinde tartışılmaz değişiklikler ortaya çıkmış olmasına karşın onun askeri-faşist karakteri değişmedi. Elinde bulundurduğu iktidar araçlarıyla manevra yapma olanaklarına sahip. Çok reklamı yapılan «Demokratikleşme» politikasının amacı, şimdi rejimi biraz değiştirerek devam ettirmek Geisel'in başlattığı kurumlaştırmayı sürdürmektir.

Baskı organları muhalefete karşı kalıcı bir tehdit olmaya devam ediyor. Hükümet, enflasyonla savaşacağını, gelir sistemini iyileştireceğini açıklamasına rağmen bunların tersini yapıyor. Ancak bütün bunlar, politik durumun demokratik güçler lehine geliştiğini gösteriyor. Rejim gerilemeye devam ediyor. Brezilya tarihinde ilk defa, 56 örgüt, bu yıl 100 bin kişilik 1 Mayıs mitingi düzenledi. Grevlere toplam 1 milyon işçi katıldı. Orta tabakalar gittikçe daha çok greve başvuruyor. Bütün bu grevlerde, yaşam düzeyinin yükseltilmesi yanısıra, diğer demokratik istemler de öne çıkıyor, grevler açık bir politik karakter kazanıyor. İşçi sınıfı, 1974 seçimlerinde de görüldüğü gibi, diktatörlüğe karşı çıkan güçler blokunda temel rolü oynamaya başlıyor. Bu nedenle, uzun vadede proletaryanın ve halk kitlelerinin ekonomik ve politik istemleri uğrundaki savaşımının yoğunlaşmasını bekleyebiliriz. Bu, ülkede gelişmekte olan demokratik hareketin yeni bir içerik kazanmakta olduğunu kanıtlıyor. Güçlerin birikimi sonucu, demokratik kazanımları genişletmek ve nihayet diktatörlüğü devirmek olanaklı duruma geldi. Şimdi en ivedi görev, işçi sınıfını ve diğer yurtsever ve demokratik güçleri, diktatörlüğe karşı savaşmak, onu devirmek ve demokratik özgürlükleri kazanmak uğruna harekete geçirmek, birleştirmek ve örgütlemektir. Şimdiki koşullarda, proletarya, antifaşist cephenin öncü gücü durumuna gelebilir. Bu görevin çözümlenmesi politik, ekonomik ve toplumsal demokrasinin kurulmasına yol açacaktır. Demokratik özgürlükler uğruna savaşım vermek temel taktik görevimiz olarak duruyor. Bu amaçla, kazanımlarımızı sağlamlaştırmak ve genişletmek esastır. Parti bugün, işçi sınıfına ve partimizin yasallaşması gütlemeye daha da çok önem vermeli, onun en baştaki bağlaşıklarıyla birliğini sağlamak için çalışmalıdır. Demokratik özgürlükler için savaşta en ivedi konu af ilan edilmesidir. Kitleler politik af kampanyasına çekilmelidir. Bu, yeni partiler kurulmasına ve partimizin yasallaşmasına doğru da önemli bir adım olacaktır. Ayrıca, ilan edilmiş seçimlerin zamanında yapılmasını sağlamalıyız. Diktatörlük, Brezilya Demokratik Hareketini parçalamaya çalışıyor. Bu nedenle onun birliğini güçlendirmeliyiz. Ayrıca, demokrasi için savaş, Brezilya Komünist Partisinin yasallaşması için savaştan ayrılmaz. Parti yumuşama politikasına karşı bütün tehditleri kınar. BKP, Çin liderliğinin hegemonyacılığını ve antisovyetizmini, Vietnam'a yaptığı saldırıyı şiddetle kınar. Yumuşama ve silahsızlanma için bir kazanım olan SALT-2'yi destekler.

BKP, bütün komünistleri barış ve barış içinde yan yana yaşama için savaşımı sürdürmeye çağırır.

Luis Carlos Prestes ülkesine döndü

Brezilya Komünist Partisi Genel Sekreteri Luiz Carlos Prestes, 8 yıl Moskova'da sürgünde yaşadıktan sonra, geçtiğimiz günlerde ülkesine döndü. 1920 yılında bir grup işçi, köylü ve askerin başına geçerek diktatörlük birliklerine karşı ülkeyi bir baştan bir başa katedip savaşırken, halk ona «Umut şövalyesi» adını vermişti. Daha sonra Komünist Partisi yöneticisi olduğunda, işkence, zindan ve sürgünler yaşadı. Brezilyada, gelişen demokratik muhalefet karşısında bazı ödünler vermek zorunda kalan diktatörlük, siyasal sürgünlere af ilân edince, Prestes de geçtiğimiz günlerde Brezilya'ya döndü. Prestes'i havaalanında binlerce işçi komünist ve demokrat karşıladı.

BrezilyaKP Genel Sekreteri Luis Carlos Prestes

ÇAĞRI

AMERİKAN emperyalizmi, NATO egemen çevreleri, Batı Avrupa'ya orta menzilli, nükleer başlıklı yeni roketler yerleştirme girişimi içindedir. Bu plânlar, Avrupa halkları için, barış için büyük bir tehlikedir. Silâhlanma yarışını kızıştırmak, geniş halk yığınlarının sırtına yeni ağır yükler bindirmek, NATO ülkelerinde gericiliğin işçi sınıfının, emekçilerin haklarına saldırılarını daha da azgınlaştırmasına yol açmaktır. Ya artan bir silâhlanma yarışı, ya barış içinde işbirliği; ya nükleer bir savaş tehlikesi, ya askersel yumuşama: Seçenekler bunlardır.

Böylesi kritik bir durumda, Sovyetler Birliği, barış ve güvenliği koruma yolunda tarihsel bir girişimde bulundu. SSCB Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı ve SBKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri L.İ. Brejnev, Berlin'de, Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin 30. kuruluş yıldönümünde yaptığı konuşmada bu girişimi açıkladı.

Sovyetler Birliği, Orta Avrupa'daki asker ve savaş araçlarının sayısını tek yönlü olarak indiriyor. En önemlisi ABD ve NATO'nun Batı Avrupa'ya orta menzilli yeni nükleer silâhlar yerleştirmemesi koşuluyla, Sovyetler Birliği, ülkesinin Batı bölgelerindeki orta menzilli nükleer silâhların sayısını indirmeye hazır olduğunu açıklıyor. Bunun yanısıra topraklarında nükleer silâh bulundurmayan, bunları almak istemeyen ülkelere karşı hiç bir zaman nükleer silâh kullanmayacağını bir kez daha yineliyor. Sonra, askersel manevralarla ve kara kuvvetlerinin yer değiştirmesiyle ilgili olarak NATO ülkelerine karşılıklı güven sağlayıcı yeni ve somut öneriler getiriyor.

Sovyetler Birliği'nin öteki sosyalist ülkelerle eşgüdümlü olarak başlattığı bu yeni barış girişimi emperyalizmin saldırgan çabalarını, bir nükleer savaş tehlikesini önlemek, silâhlanma yarışını gemlemek amacını güdüyor. Tüm dünya halklarının yararına somut bir adım oluşturuyor. Bu girişimin dünyada ve Türkiye'de yankıları sürüyor. L.İ. Brejnev yoldaşın açıklaması, emperyalizmin körüklediği «Sovyet tehlikesi» masalının kofluğunu, emekçilerin, en geniş barış çevrelerinin daha iyi görmelerini kolaylaştırıyor. SBKP'nin yürüttüğü ardıcıl Leninci barış politikası ve işçi sınıfının, ilerici güçlerin savaşları sonucu ülkemizde kaba anti-Sovyetizmin etkileri giderek kırılıyor. Geçtiğimiz yıl, Sovyetler Birliği'nden Türkiye'ye tehlike gelmediğini açıklayan eski Başbakan Ecevit, bu önerileri, Sovyetler Birliği'nin barışsever tutumunun yeni bir göstergesi, politik yumuşamanın askersel yumuşamayla desteklenmesi yolunda yeni bir katkı olarak değerlendirdi. Türkiye topraklarına yeni nükleer roketlerin yerleştirilmesinin söz konusu olmayacağını belirtti.

Bu değerlendirme gerçekçi eğilimler taşımakla birlikte, halkımız için yeterli değildir. Türkiye için sorun yalnızca yeni nükleer silahların topraklarımıza yerleştirilmemesi değildir. Sorun, orta menzilli yeni nükleer roketlerin Batı Avrupa'da hiç bir ülkeye yerleştirilmemesidir. NATO'ya bağımlı olan, topraklarındaki atom silâhlarının kullanılmasına yalnızca Amerikan generalleri karar veren Türkiye'nin böylesi korkunç bir tehlikeye sorumsuz serüvenlere bulaştırılmamasıdır. Gerginliği, bir nükleer harp tehlikesini arttırma suçuna ülkemizin ortak edilmemesidir.

TKP bu nedenle hükümeti, ABD ve NATO'nun Batı Avrupa'ya orta menzilli yeni nükleer silahlar yerleştirme girişimlerine açık ve kesin olarak karşı çıkmaya, topraklarımızdaki atom silâh yığınaklarını kaldırmaya, askersel harcamaları indirmeye çağırıyor. Bu tarihsel fırsat kaçırılmamalıdır. Sovyetler Birliği ile imzalanan Politik Belge'nin titizlikle uygulanması gereklidir. Bütün komşularımızla iyi ilişkilerin geliştirilmesi, Yunanistan'a karşı kışkırtmalara son verilmesi, silâh endüstrisi kurma planlarından, silahlanma yarışından vazgeçilmesi, barışçı bir dış politikanın izlenmesi bu durumda daha da önem kazanıyor. Avrupa'da askersel yumuşamanın sağlanması için alınması zorunlu geniş kapsamlı önlemleri görüşmek üzere politik düzeyde genel bir Avrupa Konferansı toplanmalıdır.

Bu sorunlar, yalnız hükümetin değil, en başta halkımızın kendi dirimsel sorunlarıdır. Amerikan emperyalizminin ve NATO egemen çevrelerinin ülkemiz ve bölgemiz üstünde artan baskıları, NATO Güney Doğu kanadını güçlendirmek, Orta Doğu'da yeni saldırganlık blokları çatıştırmak girişimleri, hep emperyalizmin gerginliği arttırma, silahlanma yarışını körükleme planlarıyla bağlıdır. TKP işçi sınıfını, halkımızı, barıştan yana tüm güçleri emperyalizmin, NATO'nun Batı Avrupa'ya yeni nükleer silahlar yerleştirme girişimlerine karşı, topraklarımızdaki atom silahlarını kaldırmak, ağır silahlanma harcamalarını kısıtlamak için yığın hareketlerini güçlendirmeye çağırıyor. TKP bu kampanyayı NATO'dan çıkmak, topraklarımızdaki NATO ve Amerikan üslerini söküp atmak, emperyalizme bağımlılığı kökünden kırmak savaşıyla bağlıyor.

TKP, TİP'li, TSİP'li, Kürt demokratlarını, tüm CHP'lileri, ilerici aydınları, yurtsever er, assubay ve subayları barıştan yana tüm güçleri bu kampanyada eylem birliğine çağırıyor.

29 Ekim 1979

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ

"Ya nükleer bir savaş tehlikesi. ya askersel yumuşama"

SSCB Devlet Başkanı ve SBKP Genel Sekreteri L. İ. Brejnev, 6 Ekim 1979'da, Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin 30'uncu Kuruluş Yıldönümü Toplantısı'nda önemli bir konuşma yaptı. L.İ. Brejnev konuşmasının önemli bir bölümünü, Avrupa'da ve tüm dünyada barışın korunmasına ve silahlanma yarışının son bulmasına ayırdı ve şu somut açıklamayı getirdi: «ABD ve NATO Avrupa'ya yeni orta menzilli füzeler yerleştirmediği takdirde, önümüzdeki bir yıl içinde DAC'da bulunan 20 bin asker 1.000 tank ve belli miktarda teknik malzemeyi TEK TARAFLI OLARAK geri çekeceğiz.»

Bu açıklama dünyada barıştan, yumuşamadan ve silahsızlanmadan yana tüm güçlere onur ve güven verdi. Bununla da kalmadı: Batı Avrupa ülkelerindeki kimi ileri görüşlü burjuva politikacıları da bu çağrıyı olumlu bulduklarını açıkladılar.

Gel gör ki ABD, NATO Pentagon çevreleri bu açıklamadan hiç mi hiç hoşnut kalmadılar. Çünkü NATO'cular önümüzdeki Aralık ayında yapacakları toplantıda Batı Avrupa'ya yeni orta menzilli füzeler yerleştirmeyi karar altına aldırtacaklardı. L.İ. Brejnev'in açıklaması tüm dünya ilerici, barışsever insanlarını bu tehlikeye karşı uyardı, kapalı kapılar ardında tezgâhlanmaya çalışılan planları ortaya döküverdi.

Gerçekten de, L.İ. Brejnev'in 6 Ekim tarihli konuşmasında silahsızlanma konusuna değinmesi bir rastlantı değildi. Demokrasi ve ilerleme güçleri bu canalıcı sorunun çözüme kavuşturulmasını, yeni bir dünya savaşının engellenmesini, bir nükleer felaketin önünün alınmasını savaşımlarının başında tutuyorlar. Konuyu daha da acilleştiren, son zamanlarda Avrupa'da güvenliği ve işbirliğini tehdit edecek bir gelişmenin ufukta gözükmesidir. Bu gelişme, ABD ve NATO, egemen çevrelerinin, Batı Avrupa'ya, sözümona «silahların modernleştirilmesi» adı altında yeni nükleer füzeler yerleştirme yönündeki girişimleridir. Aslında bu iddia birçok gerçeği ortaya koyuyor. **Birincisi** eğer gerçekten bir «Sovyet saldırganlığı ve tehlikesi» varsa, üstün konumda bulundukları na göre «Sovyetler niye saldırmıyor?» İşin püf noktası burada. Emperyalizmin ideologları ve militarist çevreler bu soruyu yanıtlamaktan kaçınıyorlar. Aslında sorunun yanıtı son derece açıktır ve bu çevreler tarafından da bilinmektedir. Sovyetler Birliği'nin saldırı gibi bir amacı ve politikası hiçbir zaman olmamıştır, bugün de yoktur. Daha Devrim öncesinde Bolşevikler barışın savunulması için tüm güçleriyle çalışmışlar, Oktobr Devriminin utkusundan sonra da ilk olarak Barış Kararnamesi'ni çıkararak, dünyaya, yeni uluslararası ilişki normlarının neler olması gerektiğini, savaşın uluslarararası anlaşmazlıklarda bir çözüm aracı olarak kullanılmaması gerektiğini açıklamışlardır. O günden beri de Sovyetler Birliği barış politikasını sürdürmüştür. Sovyetler Birliği'nin silahlanmaya zorlanmasının etkeni ve suçlusu emperyalizmdir. Ve Sovyetler Birliği'nin bir yandan emperyalizmin bu dayatmasına karşı sürekli olarak savaşırken bir yandan da kendi güvenliği ve diğer sosyalist ülkelerin güvenliği için silahlanaması doğrudan doğruya savunmaya yöneliktir.

YENİ STRATEJİK SİLAHLAR NELER?

İkincisi, Avrupa, öldürücü silahlar bakımından daha şimdiden aşırı derecede yüklenmiştir. ABD'nin Batı Avrupa'da 8 bin nükleer savaş başlığı ve 3 bin füze atma aracı bulunmaktadır. Bunlara Akdeniz'de dolaşan uçak gemilerini, nükleer başlıklı füzeler taşıyan denizaltılarını ve diğer askersel tesislerini eklemek gerekir. Tüm bu nükleer başlıklı füzeler ve askersel donanımın hedefleri SSCB ve diğer sosyalist ülkelerdir. SSCB'nin bağlaşıklarının sınırlarının hemen yanıbaşında «taktik» silahlar» adı verilen nükleer silahlar yer almaktadır. Şimdi bunlara ek oalrak Batı Avrupa'ya buradan SSCB'deki herhangi bir hedefi vurabilecek füze atma araçları yerleştirilmek istenmektedir. Bu araçların en yenisi 464 **«Cruise»** roketi ve 108 **«Pershing-2»dir.** «Cruise» roketinin menzili 2 bin 400 kilometredir. Bu roket bir tür pilotsuz tepkili uçaktır. Çok alçaktan ve saatte 800-900 kilometre hızla uçabilen bu füzeye izleyeceği yol önceden programlanıp verilebilmekte ve gerekli hallerde, engellerle karşılaştığında bu yolu otomatik olarak düzeltebilmektedir. Boyutları pek büyük değildir. Bunların sonucunda radarla yakalanması son derece güçtür. Pershing - 2 roketlerinin menzili ise 1.600 kilometreyi bulmaktadır. Evet bu basit «modernleştirmeyle birlikte ABD kendi topraklarını savaş alanının dışına çıkararak yalnızca Batı Avrupa'da yerleştirilmiş füzeler aracılığıyla Sovyetler Birliğini ve diğer sosyalist ülkeleri nükleer tehdit altında tutmayı amaçlamaktadır.

Üçüncüsü, daha geçtiğimiz günlerde SALT-2 anlaşmasının imzalanmasıyla, yani stratejik silahlanmanın sınırlandırılması anlaşmasıyla şu anda bir denge durumunun varolduğu kabul ediliyordu. O günden bu güne ne değişmiştir. O halde «Sovyet üstünlüğü» ve «savunmaya dönüklük» masalının hiçbir kanıtı kalmamaktadır.

NATO VE PENTAGON'UN AMAÇLARI

Peki, ABD ve NATO - Pentagon egemen çevreleri bu «modernleştirme»yle neyi amaçlamaktadır? Öncelikle SALT-2'nin sonuçlarını etkisizleştirmeyi, geçersiz kılmayı. Öte yandan kendi ekonomilerinin zorluklarından, silahlanma ve ona dayalı sanayiyle çıkmaya çabalıyorlar. Ve başta SSCB olmak üzere sosyalist ülkeleri yeni silahlar geliştirme vb. konularında mali kaynak ve insan gücü harcamaya zorlamayı hedefliyorlar. Nihayet Avrupa'da yumuşamanın sağlanması ve Helsinki Konferansı sonuçlarının yaşama geçirilmesi çalışmalarına kama sokmaya çalışıyorlar.

ABD ve NATO - Pentagon egemen çevreleri Avrupa'da ve tüm dünyada yeni bir silahlanma yarışını yeniden başlatma konusunda tek başına karar verebilecek güçte midir? Elbette hayır.

BREJNEV'İN ÖNERİLERİ NELERDİ?

İşte L.İ. Brejnev'in konuşmasının en önemli yönü de buradadır. Brejnev Avrupa'daki durumu değerlendirdikten sonra tek bir öneride bulunmuyor, bir öneriler bütünü getiriyor.

Topraklarında nükleer silah bulundurmayan, bunları üretmek ve almak istemeyen ülkelere nükleer tehdit yöneltilmesi, sosyalist ülkeler açısından söz konusu değildir diyor. ABD'nin Batı Avrupayı nükleer felaaket merkezi haline getirme yeltenişlerinin böylece boşa çıkarılması için, tüm barıştan ve işbirliğinden yana güçlerin eylem birliği gerekiyor.

L.İ. Brejnev, 6 Ekim'de yaptığı konuşmada, SALT-2 antlaşması yürürlüğe girdiği andan itibaren SALT-3 görüşmelerini hemen başlatmayı da önerdi. Kıtalararararası füzelerin sınırlandırılması konusunun yanısıra orta menzilli nükleer füzeler konusunun da ele alınmasını gündeme getirdi. Ayrıca 6 Kasım da Pravda muhabirinin bir sorusuna verdiği yanıtta bu görüşmelerin hemen başlatılabileceğini de belirtti. Böylece SALT-2'nin yürürlüğe girmesi sorunu da ortadan kaldırılmış oluyor. Brejnev tarafların eşit güvenliği ilkesi temelinde bu sorunun da çözümlenebileceğini belirtiyor.

Askeri manevralar konusunda da L.İ. Brejnev daha ileri bir öneri getiriyor. En alt sınırın 25 bin askerden 20 bin askere indirilmesini öneriyor. Böylece karşılıklı güvenin daha da artacağını vurguluyor.

İşte L.İ. Brejnev'in tek taraflı güç indirimi açıklaması böylesi bir bağlamda sunuluyor. Bu sunuş tüm dünyayı olduğu gibi ülkemizi de yakından ilgilendirmektedir.

L.İ. Brejnev'in bu tarihsel ve bu konuşmayı izleyen somut adımlar, dünyada kimin barıştan ve silahsızlanmadan yana, kimin buna karşı olduğunu hiçbir ikircime yer bırakmayacak şekilde ortaya koyuyor.

Bugün silahlanma harcamaları için günde yaklaşık olarak 1 milyar dolar para sarf ediliyor. Binlerce bilim adamı, teknisyen, işçi, insanları öldürecek araçların yapımında istihdam ediliyor. Bu, kapitalizm açısından, işsizlik gibi kendi sistemine içkin bir zorluğun üstesinden gelmek, tekellere büyük kârlar sağlamak gibi amaçlara uygun düşebilir. Ne var ki insanlık, bu büyük meblağların dünyada açlığın, hastalığın, cehaletin kaldırılması amacıyla, insanların iyiliği ve mutluluğu için harcanmasını istiyor. Silahlanma yarışı sonucunda, sosyalist ülkeler istemedikleri harcamalara mecbur ediliyor. Halkın refahını yükseltmek, gelişmiş sosyalizmin ve komünizmin maddi-teknik temellerini oluşturmak ve güçlendirmek için harcayacakları birçok kaynağı bu alana yöneltmek zorunda bırakılıyor.

24 - 31 Ekim haftası, Birleşmiş Milletler'in de önerisiyle Silahsızlanma haftası olarak kutlanırken, L.İ. Brejnev'in önerileri ve bu barışçı öneriler karşısında Batı'nın tavrı daha da büyük önem kazanıyor.

Barış ve silahsızlanma soyut bir istemden, bir güzel sözden ibaret değildir. Yukarda kısaca değinilen savaşçı projelerin, silahlanma projelerinin, yeni geliştirilen ve Batı Avrupa'ya -hatta belki de Türkiye'ye- yerleştirilmeye çalışılan stratejik silahların barışı nasıl tehlikeye düşürebileceğinin düşünülüp somutlanması, tehlikenin ne kadar büyük olduğunu kavramaya yeterlidir. İşte bu yüzden dünyadaki tüm barış ve ilerleme güçleri gibi Türkiye Komünist Partisi de ABD'nin ve NATO'nun Batı Avrupa'ya orta menzilli yeni nükleer silahlar yerleştirilmesi girişimlerine karşı çıkılmasını, topraklarımızdaki atom yığınaklarının kaldırılmasını, askersel harcamaların indirilmesini istiyor. Tüm komşularımızla iyi komşuluk ve dostluk ilişkileri, Sovyetler Birliği ile imzalanan siyasal belgenin titizlikle uygulanmasını istiyor. «Ya artan silahlanma yarışı, ya barış içinde işbirliği, ya nükleer bir savaş tehlikesi, ya askersel yumuşama: Seçenek bunlardır.

Tüm dünyanın işçileri, emekçileri, barışsever güçleri, halkımız, barış içinde işbirliği ve askersel yumuşama istiyor, bunun için savaşıyor. Dünyanın her yerinde olduğu gibi ülkemizde de bu savaşın başında komünistler yürüyor ve onlar, tüm barışsever güçleri, bu savaşta eylem birliğine çağırıyor.

İlerici Gençler Derneği açılmalıdır!..

Emperyalizmin, işbirlikçi-tekelci burjuvazinin, büyük toprak beylerinin çıkarlarının has savunucusu Demirel, hükümeti açıklamadan önce yeni kurulacak hükümetin uygulamalarının neler olacağını sıraladı. Demokratik hak ve özgürlüklerin kısıtlanması bu uygulamaların en başında yer alıyor. Daha kendisinin uygulamaya başlamasından önce yapılacak işler yürürlüğe konmaya başlandı. Sıkıyönetim, İlerici Gençler derneğini hiçbir yasal gerekçesi olmaksızın kapattı. Böylece yeni dönemde de nasıl bir işlev göstereceğinin ilk örneğini verdi.

İGD'yi kapatmak Sıkıyönetimin baskıcı ilk uygulaması değildir. Daha önce de başta İlerici aKdınlar Derneği ve TÜS-DER olmak üzere birçok demokratik yığın örgütünü kapatmış, demokratik basın üzerinde baskıları yoğunlaştırmıştır.

Ilerici Gençler Derneği, işçi sınıfının savaş yolunu benimsemiş ilerici yurtsever gençliğin anti-emperyalist, anti-faşist, anti-şoven, anti-tekelci platformda eylem birliği bayrağını yükseltmiş, bireysel terörizme, serüvenciliğe, oportünizme, gerici-faşist güçlerin ekmeğine yağ sürecek her tür oportünist tutuma karşı kesin konum almış Türkiye devrimci gençliğinin demokratik yığın örgütüdür. Elbette böylesi bir örgüte karşı işbirlikçi tekelci burjuvazinin niyetleri baştan bellidir. Nitekim daha kuruluş aşamasında İGD'ye birçok güçlükler çıkarılmış, tüzüğü sudan gerekçelerle onaylanmamış böylece de şube açması, diğer çalışmalarını yürütmesi engellenmeye çalışılmıştır. Ne var ki tüm bu engeller İGD'nin kararlı tutumlarıyla aşılmış ve İGD çok kısa bir sürede Türkiye gençliği arasında hızla boy atmıştır.

Demirel'in hükümet kurma girişimlerine başlamasıyla birlikte, faşist Hergün'den Hürriyet'e kadar, burjuva basını İGD'ye karşı yoğun bir anti-komünist kampanya başlattı. Bu kampanyada kullandıkları amlzeme İGD'nin Kasım etkinlikleriydi. Aynı dönemde İGD'nin öteden beri savunduğu gençliğin eylem birliği politikası, SGB, DDKD ve Genç - Öncü'yle birlikte alınan kararlarla yaşama geçirilmeye başlanmıştı. Bu dört gençlik örgütü, 1980 yılında gerici-faşist saldırılara karşı, gençliğin demokratik-akademik hakları uğrunda ortak savaşım verme kararı aldılar. İşte böyle bir bağlamda Sıkıyönetimin İGD'yi kapatmasının amacı gençliğin eylem birliğini sekteye uğratmak, gençliği güçlü ve merkezi demokratik örgütünden yoksun bırakmak. Ne var ki bu hevesler kursaklarda kalacaktır. İGD'nin kapatılması üzerine İGD Genel Sekreteri Alaattin Taş, SGB, DDKD, Genç-Öncü bir ortak açıklama yaparak MHP, ÜGD gibi kanlı katillerin örgütleri kapatılmazken, İGD'nin kapatılmasını sert bir şekilde kınadılar. Ayrıca Genç-Öncü Genel Sekreteri bir açıklama yaparak İGD'nin kapatılmasını kınadıklarını, demokratik örgütler üzerindeki baskıların son bulması gerektiğini belirtti.

İGD'yi kapatanlar amaçlarına **ulaşamayacaklardır.** Çünkü İGD savaşımlarıyla gençlik yığınları arasında kök salmış bir örgüttür. Sıkıyönetimin İGD'yi kapatma kararından sonra ilerici gençlerin örgütlerine sahip çıktıklarını ortaya koyan eylemleri, diğer demokratik örgütlerin ortak tepkileri bunun kanıtıdır. Çünkü İGD, ilerici gençler yalnız değillerdir. Dün grev çadırlarında, meydanlarında dayanışma içinde oldukları, birlikte halay çektikleri işçiler, ilerici gençlerin yanındadır. İlerici kadınlar, tüm emekçiler, ilerici gençlerin yanındadır.

Katil yuvası MHP, ÜGD açık açık yeni saldırılara hazırlanırken, haklarında hiçbir işlem yürütülmezken, yasalar çerçevesinde çalışmalarını yürüten örgütler kapatılıyor. Bu durumda komünistlerin, sosyalistlerin, tüm ilerici yurtsever güçlerin eylem ve cephe birliği tüm yakıcılığıyla kendini dayatıyor. Bugün İGD'ye yapılan uygulamalar, yarın diğer demokratik örgütleri de tehdit ediyor. Bunun karşısında somut davranmak gerekiyor. Tüm ilerici güçlerin eylem birligiyle ilerici gençliği savunmak gerekiyor.

İYG 5 Yaşında

İşçi sınıfının savaş yolunda ilerleyen gençliğin yayın organı İlerici Yurtsever Gençlik Gazetesi (İYG) yayın yaşamında zorlu bir 4 yılı geride bıraktı. 17 Kasım günü 5 yaşına bastı.

İşçi sınıfımızın politik hareketinin çokyönlü atılım süreci tüm toplumsal yaşamı, bu arada gençliği de derinden etkiledi. İşte İYG bu atılım sürecinin doğrudan etkileri altında yayın yaşamına girdi. Ve yayın alanında yepyeni bir gençlik organı olarak serpilip gelişti. İlerici gençliğin her türlü sapık akımlara karşı ideolojik olarak donanmasında ve böylece doğru örgütlenme ilkeleri etrafında birleşmesinde önemli katkılarda bulundu.

İYG, dört yıllık yayın yaşamında, diğer demokratik yayın organları gibi pekçok güçlüğü göğüslemek durumunda kaldı. Bunları aştı. Bugün gençliğin yığınsal yayın organı haline geldi.

AÇIKLAMA

Dost Okurlar,

Geçen sayımızda yayınladığımız Açıklama'da da belirttiğimiz gibi, Köylerden-Şehirlerden sayfasını yeni bir içerikte hazırlamak istiyoruz.

Sizlerden savaşım deneyimlerinizi bizlere yazmanızı bekliyoruz. Yeni toplu sözleşme döneminde sendikalarınızla birlikte yürüttüğünüz çalışmaları, fabrikalarınızda bu dönem ne gibi yeni değişik çalışmaların yürütüldüğünü, bunların başarılı-başarısız yanlarını bu sayfa aracılığıyla aktarmanızı diliyoruz. Yaşamın tüm alanlarında yürütülen çalışmaların yer aldığı bir Köylerden-Şehirlerden sayfası ancak böylece oluşturulabilecektir.

Dostça Selamlar.

Savaş Yolu

Bayrampaşa katliamı fabrikalarda protesto edildi

Bayrampaşa'daki bir kahvede 7 kişinin faşistler tarafından kurşuna dizilmesi fabrikalarda protesto edildi. Maden-İş Sendikasının örgütlü olduğu tüm fabrikalarda yemek paydoslarında biraraya gelen işçiler, sendikalarının konuyla ilgili olarak yayınladığı bildirileri okudular ve saygı duruşunda bulundular. Maden-İş tarafından hazırlanan bildiride «Bizlerden alınan her can faşizme kinimizi, mücadele azmimizi bileyecektir» denildi.

Fabrikalarda çeşitli saatlerde yapılan yemek paydoslarında biraraya gelen işçiler, temsilcileri tarafından okunan bildirileri dinledikten sonra saygı duruşunda bulundular. Temsilcilerin okuduğu bildiride işçi yatağı olan Bayrampaşa'da faşistlerin halka bayramı zehir ettikleri belirtilerek şöyle denildi:

«Bunalımın yükünü başta işçi sınıfımız olmak üzere emekçi halkımıza yüklemek, işçileri uysallaştırmak isteyen tekelci patronlar azgınlaşıyor. Ülke çapında terör olaylarının artması da bunun en açık belgesidir. Daha bir kaç gün önce tekelci sermayenin vurucu gücü olan MHP'nin faşist kan içicileri, işçi yatağı olan Bayrampaşa'da Kurban Bayramı öncesinde, Bayrampaşa'nın emekçi hkalkına bayramı zehir ettiler. Maden-İ Sendikamızın da bir temsilcisinin içinde bulunduğu 7 canımızı, mücadele arkadaşımı katlettiler. Hem de Nazi Almanya'sındaki yöntemlerle.»

Fabrikalarda okunan bildiride, «faşistlerin 7 kişiyi kurşuna dizmelerinin nedeninin bu işçilerin kan içici olmamaları, faşist piyon olmamalarıdır» denilerek, şöyle devam ediliyor:

«Tüm zorbalıklar bizleriyıldırmak tekelci patronların kanlı diktatörlüğü olan faşizme geçerken yığınların direncini kırmak içindir. İşçi ve emekçilere meydanlar da söz verip, tekelci sermayeden yana IMF'cilerden NATO'culardan yana dümen kıran MHP ve ÜGD'yi kapatmayıp ilerici örgütleri kapatan CHP ağırlıklı iktidarın yerine daha baskıcı, demokratik haklarımızı boğazlayacak gerici faşist karması yeni bir iktidar oluşturmak içindir.»

Bildiride artık çok şeyin değiştiği, köprülerin altından çok suların aktığı kaydedilerek şöyle sürdürüldü:

«İşçi sınıfımız ve emekçi halkımız olarak, faşist tehlikenin olmadığı, emperyalist güçlerin arpalığı olmayan tekellerin azgın sömürüsünün ortadan kalktığı, toprak ağalığının olmadığı, ileri demokratik bir Türkiye'nin gerçekleşmesi için ileri demokratik devrim mücadelesinde kararlıyız. CIA güdümlü gizli-açık faşist örgütler demokrat-sosyalist demeden, kendilerinden yana olmayan, kahvede oturan, yolda yürüyen her kese azgınca saldırmaktadır.

Oktobr Devriminin 62. yıldönümü tüm yurtçapında kutlandı

TARİHİ'n gebe karnından sömürüsüz ve baskısız bir dünyayı çekip çıkaran ve kapitalizmden sosyalizme geçiş çağını açan Büyük Oktobr Sosyalist Devriminin 62. yılı türlü engellemelere karşın ülkemizde de coşkulu bir şekilde ve tüm yurt çapında kutlandı.

Bu kutlamalar yer yer Birlik - Dayanışma, TSİP ve TİP in eylem birliğiyle yürütüldü. Kutlamalara Türk-İş'e bağlı sendikalardan, Kürt demokrat akımlarından da mesajlar yollanması güç ve eylem birliği yolunda ileri adımlar oldu.

Bu kutlamaların bir başka anlamlı yanı daha var. Yüz yılımızın başında yaktığı meşale ile dünyamızın her karış toprağına kıvılcım saça saça gelişen ve etkileriyle çağımızı büyüten Oktobr Devrimi Türkiye işçi ve emekçileri için de esin kaynağı olmaya devam ediyor. Türkiye'de binlerce işçi ve emekçi, komünist, sosyalist ve demokrat bu esinle Oktobr Devrimi'ni coşku içinde andı. Onun derslerini yeniden bilince çıkardı.

İzmir'de 5 bini aşkın işçi ve emekçinin katıldığı gece, Fuar Ekici Över Bahçesinde tam bir coşku ve disiplin içinde geçti. Enternasyonalle başlayan gecede saygı duruşunu Birlik - Dayanışma ve TSİP adına yapılan konuşmalar izledi. Oktobr Devrimi'nin gelişimi ve Türkiye üzerine etkilerinin konu edildiği senaryo ile birlikte, film, slayt, koro ve folklor gösterileri yapıldı. Türkçe, Kürtçe ve Rusça şarkılar söylendi, şiirler okundu. Sahnede 1917 yazısı önünde dev bir Lenin portresi, yanlarında Marks, Engels'in ve Mustafa Suphi'nin portreleri salonda da üç dilden **Yaşasın Büyük Oktobr, Yaşasın Proletarya Diktatörlüğü, Yaşasın Proletarya Enternasyonalizmi, Yaşasın Sosyalist Sistem** ve **Yüce Lenin** pankartları asılıydı. Bu belgilerin yanısıra gecede sık sık **Türkiye Komünist Partisine Özgürlük, Faşizme Karşı Savaş Eylem Birliği, Faşizme Geçit Yok, Onbeşler başlattı, yüzbinler sürdürüyor, Yaşasın Güç ve Eylem Birliği** belgileri yükseldi. Programın sonunda işçi ve emekçilerin cephesini sembolize eden bir duvar örüldü ve duvarda işçi-köylü bağlaşıklığını dile getiren orak-çekiç şekillendi.

İzmit'te Oktobr Devrimi'nin 62. yılı Birlik - Dayanışmanın düzenlediği toplantıyla kutlandı. Oktobr Devriminin çağ açıcı önemi ve etkileri üzerine konuşmaların yapıldığı toplantıda çeşitli sanat etkinlikleri de sunuldu. Kutlamaya katılan işçiler, kadınlar gençler, emekçiler sık sık **Yaşasın Oktobr Devrimi, Yaşasın Sosyalist Sistem, Yaşasın Proletarya Enternasyonalizmi** gibi belgilerin yanısıra **TKP'ye Özgürlük** belgisi'ni haykırdılar.

Kayseri'de Oktobr Devrimi'nin 62. yılı Büyük Sinemada yapılan «Antifaşist Birlik Gecesi» ile kutlandı. Birlik-Dayanışma, TİP ve TSİP tarafından ortaklaşa olarak düzenlenen gecede Oktobr Devrimi'yle ilgili konuşmalar, şiir, folklor ve film gösterileri yapıldı.

Çorum'da Büyük Oktobr devrimi İlerici Gençler Sosyalist Gençler Birliği, Genç Öncü, Halkevleri ve İlerici Kadınların oluşturduğu eylem Birliği tarafından kutlandı. Büyük ilgi gören salon toplantısında örgütler adına konuşmalar yapıldı, şiirler okundu.

Bursa'da ise 9 Kasımda yapılması öngörülen kutlama töreni çeşitli engellemeler sonucunda 17 Kasım'da yapılıyor. Bu kutlamayı da Birlik Dayanışma, TSİP ve TİP ortaklaşa olarak düzenliyor.

Öte yandan Çankırı'nın Çerkeş ilçesinde tertip komitesinde İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığınca kapatılan İGD üyelerinin bulunduğu bahanesiyle kutlama törenlerine izin verilmedi. Ayrıca yurdun dört bir yanında Oktobr Devrimi'yle ilgili duvar yazıları yazıldı, bildiriler dağıtıldı, pankartlar asıldı.

Mesaj

TKP MK. Genel Sekreteri İ. BİLEN Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi'nin 62. yıldönümü nedeniyle, Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesine bir mesaj göndermiştir. Mesajda şöyle deniyor:

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesine

Çok değerli yoldaşlar TKP MK Tüm Türkiye Komünistleri, Türkiye işçi sınıfı ve emekçileri adına, Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi'nin 62. yıldönümünü en ateşli duygularla selamlar.

Kızıl Oktobr insanlık tarihinde yepyeni bir çağ, kapitalizmden sosyalizme geçiş çağını açtı. Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin Leninci yönetiminde sosyalizm, Sovyetler Birliği'nde kesin utkuya ulaştı, çok yönlü gelişip güçlendi. Bugün Sovyet halkı komünizm kuruculuğunda yeni yeni başarılar kazanıyor. Dünya devrim sürecinin güç kaynağı Sovyetler Birliği, dünyamızda barışın sarsılmaz kalesidir. Sovyet Devleti daha ilk gününden bu yana ardıcıl Leninci bir barış politikası izlemiştir. Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri ve Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Yüksek Sovyet Prezidyum Başkanı L.İ. BREJNEV yoldaşın Berlin'de açıkladığı yeni barış girişimi bütün dünyada olduğu gibi, Türkiye'de de geniş bir yankı buldu.

TKP, Türkiye işçi sınıfı, halkımız bir nükleer savaş tehlikesini önlemek, emperyalizmin körüklediği silahlanma yarışını gemlemek amacını güden bu somut barış önerilerini yürekten selamlıyor. Büyük komşumuz Sovyetler Birliğiyle dostluk ilişkilerinin geliştirilmesi, bölgemizde barış ve güvenliğin, halkımızın yararınadır. Sovyetler Birliği Komünist Partisiyle TKP arasında, Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi'nin doğrudan etkileriyle ve halkımızın ulusal Kurtuluş savaşının ateşleri içinde kurulan kardeşçe savaş bağları her geçen yıl daha da güçleniyor, pekişiyor.

Yaşasın Kızıl Oktobr'un 62. yıldönümü.

Yaşasın ölümsüz LENİN'in partisi Sovyetler Birliği Komünist Partisi.

Yaşasın Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi.

TKP MK Genel Sekreteri
İ. BİLEN
7. Kasım. 1979

SSCB'de Oktobr'ın bayrağı daha da yükseklerde

BÜYÜK Oktobr Sosyalist Devrimi'nin 62. yıldönümünün coşkun bir biçimde kutlandığı 6 Kasım 1979 Salı günü akşamı Moskova'da Kongre Sarayında bir toplantı düzenledi. 6 bin Moskovalının izlediği toplantıda, SBKP MK Sekreteri ve Politbüro Üyesi Andrey Krilenko bir konuşma yaptı.

Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi'nden bu yana geçen 62. yılın başlıca başarısının, Sovyetler Birliği'nde gelişmiş sosyalist toplumun kurulması, dünya sosyalist sisteminin oluşması ve giderek güçlenmesi olduğunu belirten Krilenko, SBKP'nin, Oktobr Devrimi'nin ana ilkelerini ardıcıl bir biçimde, yaratıcılıkla yaşama geçirdiğini vurguladı ve şunları söyledi: «Bugün Sovyet toplumu güçlü bir ekonomik ve bilimsel - teknik potansiyele sahiptir. Bu başarılar, komünizm kuruculuğunda daha emin adımlarla ilerlememizin güvencesidir.»

Sovyetler Brliği'nin 60 yıldır Leninci barış politikasına içtenlikle bağlı kaldığını vurgulayan Krilenko, Sovyetler Birliği'nin yeni barışçı önerilerini, barışın sağlanması ve silahsızlanmanın gerçekleştirilmesi yolunda en insancıl girişimler olarak niteledi ve bu önerilerin Sovyetler Birliği'nin barışın güçlendirilmesi yolunda üzerine düşen görevi nasıl bir ciddiyetle yerine getirmeye çalıştığının en somut kanıtı olduğunu belirtti. Krilenko, NATO ülkelerinin silahlanmayı hızlandırma, özellike Batı Avrupa ülkelerine yeni nükleer füzeler yerleştirme girişimlerini sert bir şekilde yerdi ve böylesi bir tutumun Avrupa'da, dolayısıyla dünyada gerginliğini daha da artıracağına dikkat çekti.

Krilenko, Çin'deki Maocu yönetimin insanlığı yeni bir dünya savaşına sürükleme yolundaki kışkırtmalarını da sert bir dille eleştirdi.

Büyük Oktobr Sosyalist Devriminin 62. yıldönümü törenlerine katılan yabancı konuklar onuruna verilen resmi kabulde bir konuşma yapan Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı ve SBKP MK Genel Sekreteri Leonid Brejnev, Sovyet halkının 62 yıl içinde yaşamın bütün alanlarında büyük başarılar elde ettiğini belirtti ve şöyle dedi: «Bugün hedefimiz açıktır. Bu, Büyük Oktobr'un kızıl bayrağına yazılmıştır: Barışı ve emekçi halkların mutluluğunu sağlamak. Daha Sovyet Devleti kurulduğu gün açıklanan bu devletin bütün ülkelerle barış içinde yaşamak istediği yönündeki Leninci öğüte içtenlikle bağlıyız ve bunun yaşamda gerçekleştirilmesi için var gücümüzle çalışıyoruz.» Konuşmasının sonunda, Leonid Brejnev, Sovyetler Birliği'nin yeni barışçı önerileri üzerinde durdu ve bu önerilerin kalıcı bir barışın sağlanmasını, silahsızlanma yolunda somut adımların atılmasını amaçladığını belirterek özetle şunları söyledi: «Yaşadığımız uluslararası koşullarda, silahsızlanma ve barış konusunda genel sözler söylemenin bir gereği yoktur. Bizlere gereken şey, ülkeler ve halklar arasında güveni yerleştirmek ve sağlamlaştırmak silahlanma yarışının dizginlerini kontrol etmek için gerekli adımları atmak ve bu yöndeki pratik uygulamalara geçmektir. Biz, eğer daha önceki önerilerimiz başkalarından cevap bulacak olursa, yeni pratik adımlar atmaya ve yeni yapıcı görüşmelerde bulunmaya hazırız»

Büyük Oktobr Devrimi 62.yılında dünya halklarının kurtuluş yolunu aydınlatıyor

«HALKIN uğrunda savaştığı acil demokratik barış önerisi; büyük toprak beylerinin toprak üzerindeki mülkiyet hakkının ortadan kaldırılması; üretimde işçi denetimi; bir Sovyetler Hükümetinin kurulması davası; bu dava başarılmıştır.»

«Yaşasın işçilerin, askerlerin ve köylülerin devrimi!»

Dünya proletaryasının ve tüm emekçilerin yüce önderi ve öğretmeni Lenin, çağımızın en büyük devriminin gerçekleştirildiği gün, yani 25 Ekim 1917 (7 kasım) günü Rusya halkına böyle sesleniyordu.

Bu davanın başarıya ulaştırılması bir günden bir güne olmamıştır. Rusya proletaryası, emekçi halkı, Lenin'in Partisi'nin kılavuzluğunda, çok zor koşullarda ardıcıl bir savaşım yürütmüşlerdir.

Oktobr Devrimi ne bir avuç «yiğidin» eseridir, ne de tarihsel süreçte bir kopma, raslantısal bir sapmadır. Bu devrim Marks ve Engels'in yıllar önce ortaya çıkardıkları tarihsel zorunluğun yerine getirilmesidir; Lenin'in, emperyalizm çağında sosyalist devrimin önce tek ya da birkaç ülkede utkuya ulaşabileceği ve devrimin utkuya ulaştığı ülkede sosyalizmin kurulabileceği yolundaki dahiyane görüşünün, bu görüşe dayalı strateji ve taktiğin eseridir.

Oktobr Devrimi'nin utkusu niçin bu denli büyük bir önem taşıyor? Burjuva ideologlarından oportünistine kadar herkes niçin şu ya da bu ölçüde Oktobr Devrimi'ne saldırıyor. Buna karşılık Marksçı - Leninciler niçin Oktobr'un bayrağını her geçen gün biraz daha yükseklere kaldırıyor?

Evrensel yasallıklar yaratan bir devrim

Oktobr Devrimi insanlık tarihindeki ilk devrim değildir. Ne var ki, insanlığın yazgısı üzerinde, tüm halkların yaşamı üzerinde daha önceki devrimlerle karşılaştırılamayacak kadar derin bir etki yapmıştır. Çünkü Oktobr Devrimi'yle birlikte ilk kez insanın insan tarafından sömürülmesi düzenine son verilmiş, emekçilerin gerçek kurtuluşa, çokyönlü gelişme olanaklarına kavuşma prespektifleri açılmış, yeryüzünde ilk sosyalist devlet, Sovyetler Birliği kurulmuştur. Çünkü Oktobr Devrimi'nin önemi yalnızca Rusya'yla sınırlı kalmamış, tüm dünyayı kapsamı içine almıştır. Oktobr Devrimi'nin bazı temel özellikleri sosyalist devrimin tüm ülkeler için geçerli yasallıklarını ortaya koymuş, birçok ikincil özelliği tüm ülkeleri etkilemiştir.

Oktobr Devrimi kapitalist düzenin ebediliği masalını yıkarak Marksizm-Leninizmin proletarya devriminin yasallığına ilişkin tezini doğruladı. Marksçılığın devrim teorisini emperyalizm koşullarında geliştiren Lenin'in tek ülkede kapitalizmden sosyalizme geçişin olanaklılığına ilişkin öğretisini yaşama geçirdi. Lenin, bir ülkede köylüler ağır bassa, hatta feodal kalıntılar varlığını korusa da, eğer iyi örgütlenmiş, öncü bir proletarya ve o proletaryanın öncü gücü Komünist Partisi varsa; emekçilerin çoğunluğu devrim davasına kazanılırsa, bu ülkede kapitalizmden sosyalizme geçilebileceğini belirtiyordu. Oktobr Devrimi işte bu yasallığı ortaya koydu. Bundan sonra bir dizi ülkede gerçekleştirilen devrimler bu yasallığın geçerliliğini ortaya koydu.

Lenin'in sosyalist devrim öğretisinin kopmaz bir öğesi olan, «kapitalizmden sosyalizme geçiş döneminde proletarya diktatörlüğünün zorunluğu» Oktobr Devrimi'yle yaşama geçirildi ve sosyalizm kuruculuğunun bir yasallığı olarak kendini belli etti. Kimi oportünistlerin proletarya diktatörlüğünün Çarlık Rusyası koşullarının bir gereği olduğu yolundaki iddiaları, onların Oktobr Devrimi'nden, onun deneyim ve fikirlerinden nasiplerini alamadıklarını gösterir. Nitekim daha sonraki tüm proletarya devrimlerinde bu yasallık kendini belli etti.

Oktobr Devrimi, sosyalist devrimde proletaryanın sınıfsal ve siyasal bağlaşıklar sorununu çözüme kavuşturdu. İşçi-köylü bağlaşıklığının, tüm emekçilerin proletaryanın etrafında toplanmasının devrimin bir zorunluluğu ve yasallığı olduğunu çarpıcı bir şekilde gösterdi.

Devrim'in utkusuyla birlikte ilk kez, çoğunluğun demokrasisinin kurulmasının gerçek olanakları ortaya çıktı. Burjuva demokrasisinin biçimselliği, sınırlılığı gözler önüne serildi. Lenin'in deyişiyle, Oktobr Devrimi demokrasinin hem derinlemesine hemde genişlemesine ilerlemesi yönünde eşine daha önce rastlanmadık bir ivme sağladı; emekçiler ve kapitalizmin ezdiği yığınlar için, yani halkın muazzam çoğunluğu için demokrasiyi gerçekleştirdi. Sermayenin egemenliği ni yıkan ve üretim araçlarının toplumsallaştıran bu devrim, proletarya demokrasisinin ekonomik temellerini attı. Tarihte ilk kez işçi sınıfı yönetici sınıf haline geldi; emekçiler toplumsal yaşamın tüm yönlerini doğrudan doğruya etkilemeye başladılar.

Daha önceki tüm devrimlerden farklı olarak Oktobr Devrimi'nin ana görevi, milyonlarca insanın yaşamını, yeni sosyalist ilkeler doğrultusunda dönüşüme uğratmaktı. Nitekim Lenin'e göre, Oktobr Devrimi'ni daha önceki tüm devrimlerden ayırdeden nokta, yığınlarda bü yük bir kurma ve yaratma arzusu doğurmuş olmasıdır. Devrim'den do ğan yeni toplumsal düzen, ülkenin efendisi haline gelmiş ve ekonomik atılımdan yaşamsal çıkarı olan mil yonlarca emekçinin girişkenliğini ve dinamizmini, komünizm kurucu luğu gibi bir amaç etrafında bir araya gelmiş bir halkın politik ve manevi birliğini sağladı. Zaten böylesi bir girişkenlik ve dinamizm böylesi bir birlik olmasaydı, ondört emperyalist devletin, erkten alaşağı edilmiş gerici güçlerin ülkeyi yer le bir eden, yakıp yıkan müdahalelerinden sonra ekonomiyi yeni baştan kurmak, güçlendirmek düşünülemezdi bile.

Lenin'in öğütlerini kılavuz edinen ve Komünist Partisi tarafından yönlendirilen Sovyet halkı, Ekim 1917'de başlayan sosyalizm kuruculuğu boyunca çarpıcı başarılar elde etti. Çok kısa bir tarihsel dönemde ülkeyi sanayileştirdi, tarımı kolletktifleştirdi, kültür devrimini gerçekleştirdi.

Ulusal-Toplumsal kurtuluş için

Lenin, SSCB'de ulusal ezginin ortadan kaldırılmasına Oktobr Devrimi'nin en büyük kazanımlarından biri gözüyle bakıyordu. Lenin'in öğretisini ardıcıl olarak uygulayan Bolşevik Partisi, tüm Sovyet halklarının sıkı birliğini, hak eşitliğine sahip sosyalist ulusal ailesi içinde sağladı. Oktobr Devrimi'nin fikirlerinin, yeni toplumsal düzenin utkuya ulaştırılması için savaşımda pekişip çelikleşen SSCB halklarının dostluğu, bugün komünizm kuruculuğunun başarıya ulaştırılmasının sonucu belirleyici bir etkendir. Oktobr Devrimi, tarihte ilk kez kadınların kurtuluşunu sağladı. Kadınlara politik ve toplumsal yaşamda tam bir eşitlik getirdi. Kadınların önünde toplumsal üretime ve yeni yetişen kuşakların yetiştirilmesine aktif bir şekilde katılma olanakları açtı.

Oktobr Devrimi'nin utkusu, Marks'ın I. Enternasyonal Tüzüğü'ne yazdığı şu ilkenin yaşama geçirilmesinin başlangıcı oldu: «Yeni kurulacak dünyanın ana ilkesi barış olacaktır». Gerçekten de Oktobr Devrimi, tüm dünya halklarına savaştan devrimci yoldan çıkış yolunu gösterdi. Uluslararası uyuşmazlıklarda savaşın bir araç olarak kullanılmasını dışlayan yeni Uluslararası ilişki normaları ortaya koydu. Dünya çapında barışın en güçlü koruyucusu ve savunucusu oldu.

Tüm bu derin devrimci dönüşümlerin ardından Sovyetler Birliği'nde yeni, sosyalist toplumsal ilişkiler oluşup gelişti. Böylece SSCB dünyada ulusal ve toplumsal ezgiden kurtulmuş ilk ülke haline geldi, ezilenlerin yüzyıllardan beri süregelen özlemi gerçekleşti.

Güçlü bir destek

Oktobr Devrimi'nin utkusu, Batı'daki uluslararası işçi hareketine ve Doğu'daki köleleştirilmiş halkların kurtuluş savaşımına sağlam bir kale ve güçlü bir destek sağladı. Lenin, dahiyane bir şekilde, Büyük Oktobr devrimiyle açılan çağımızı, dünya ölçüsünde kapitalizmin yıkılış, sosyalizm ve komünizmin utku çağı olarak tanımladı.

Gerçekten de Oktobr Devrimi'nin utkusu kapitalist ülkelerdeki komünist ve işçi hareketine yeni bir hız ve atılım kazandırdı. Bu gelişmede Oktobr Devrimi'nin canlı bir şekilde yaşama geçirdiği proletarya enternasyonalizminin payı büyüktür. Öte yandan Oktobr devrimi, örneğiyle kapitalist ülkeler işçi hareketini derinden etkiledi, bütün oportünist görüşlerin yenilgiye uğratılmasında baş rolü oynadı.

Oktobr Devrimi'yle birlikte Doğu halklarının ulusal kurtuluş hareketi de yeni bir düzeye yükseldi. Lenin'in daha o zamanlardan gördüğü ulusal kurtuluş hareketinin emperyalizme karşı savaşımın önemli bir bileşeni olduğu gerçeği günümüzde hayata geçti. Sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin kurtuluş hareketi Oktobr Devrimi'nden sonra somut başarı olanaklarına kavuştu. Ulusal Kurtuluş savaşımız bunun bir örneğidir. Oktobr Devrimi'nin, ulusal kurtuluş savaşımız üzerinde doğrudan, maddi etkisi vardır.

Büyük Oktobr Devrimi Türkiye de ezilen yığınları ulusal bağımsızlık savaşına uyandırmakla da kalmadı. Bu devrim aynı zamanda Türkiye proletaryasının öncü, savaşkan kolu olan TKP'nin kurulmasına da doğrudan doğruya katkıda bulundu. TKP programı bu gerçeği şöyle dile getiriyor: «TKP, Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi'nin doğrudan doğruya etkisi altında... doğmuştur.» Bu nedenledir ki TKP Genel Sekreteri İ. Bilen «partimizin en güçlü yönü, onun proletarya enternasyonalizmine bağlılığı, Leninizme bağlılığı, Sovyetler Birliği Komünist Partisi'yle sıkı kardeşçe dayanışmaya bağlılığıdır» diyor.

Dünya devrim sürecinin üç ana gücünün dünya sosyalist sisteminin uluslararası işçi hareketinin ve ulusal kurtuluş hareketinin gelişip güçlenmesi Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi'nin fikirlerinin gücünün ve canlılığının çarpıcı bir kanıtıdır. Lenin'in deyişiyle «Bu büyük gün bizden uzaklaştıkça, Rusya'da proletarya devriminin önemi o kadar daha açık beliriyor.»

SAVAŞ YOLU Haftalık Gazete
Sahibi: Oya BAYDAR
Yazışleri Müdürü: ALİ İHSAN ÖZGÜR
İbrahim ARIK

● YÖNETİM YERİ: 3. Beyler Eminsoy İşhanı K. 3 No: 304 - Kemeraltı - İZMİR ● BANKA HESAP NO. Y. Kredi Bankası Çemberlitaş Şb. 1736-53 ● ABONE KOŞULLARI: Yıllık 400 TL., 6 Aylık 200 TL. 3 Aylık 100 TL. ● YURT DIŞI ABONE: F. ALMANYA 100 D.M. HOLLANDA 110 GULDEN FRANSA 210 FF. ● İLAN KOŞULLARI: (İç Sayfalar) sütun cm. 50 TL. ● DİZGİ: Doğruluk Mat. Tic. Koll. Şti. ● BASKI: S.S. Tükel - Gazetecilik ve Matbaacılık Gazi Bulvarı No: 18 — İZMİR ● SON BASKI TARİHİ 14 KASIM 1979